

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

N a c r t

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI**

Zagreb, rujan 2012.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u glavi VI. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) pod nazivom “Mjesna, lokalna i područna (regionalna) samouprava”, koja obuhvaća odredbe članka 133. do odredbe članka 138. Ustava Republike Hrvatske. Navedene ustavne odredbe osnovni su pravni okvir za donošenje propisa kojima se uređuju pitanja vezana uz sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Vlada Republike Hrvatske utvrđujući svoju strategiju djelovanja između ostalog uvrstila je i reformu sustava lokalne i područne (regionalne) samouprave.

S tim ciljem Vlada predlaže donošenje Zakona kojim se osigurava jača politička stabilnost u odnosima između predstavničkog i izvršnog tijela, veća učinkovitost u obavljanju poslova tih dvaju tijela i jasnije utvrđivanje njihovih prava, obveza i odgovornosti.

Sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj uređen je Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine”, broj 33/01, 60/01- Vjerodostojno tumačenje članka 31. stavka 1., članka 46. stavka 1. i 2., članka 53. stavka 4. i članka 90. stavka 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09 i 150/11).

Tim Zakonom uređene su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, njihov djelokrug i ustrojstvo, način rada njihovih tijela, nadzor nad njihovim aktima i radom. Zakonom su utvrđene ovlasti i nadležnosti tijela lokalnih jedinica, njihovi međusobni odnosi i odgovornosti. Uvođenjem sustava neposrednog izbora izvršnog tijela Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi iz 2007. godine uspostavljena je ravnoteža između predstavničkog tijela i nositelja izvršnih ovlasti, čime je zapravo osigurana i stabilnost njihova međusobnog funkcioniranja.

Međutim, od posljednjih redovnih lokalnih izbora održanih u svibnju 2009. godine uočeni su određeni problemi proizašli upravo iz činjenice da izvršne ovlasti, koje su ranije bile pod kontrolom predstavničkog tijela kroz ovlast biranja i razrješavanja općinskog načelnika, gradonačelnika odnosno župana, sada u isključivoj nadležnosti neposredno izabranog općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, bez dovoljne suradnje između predstavničkog i izvršnog tijela, mogu dovesti do takvih podjela koje u konačnici rezultiraju raspuštanjem predstavničkog tijela.

Istovremeno, važećim Zakonom propisan institut razrješavanja općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana putem referenduma kao jedinog mogućeg načina, nije se pokazao adekvatnim, već štoviše teško provedivim.

Ovakva zakonska rješenja na određeni način su se pokazala kao zapreka za bolje i učinkovitije funkcioniranje tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i boljeg obavljanja usluga prema građanima Republike Hrvatske.

Stoga bi utvrđivanje jače međuovisnosti predstavničkog i izvršnog tijela te s tim u vezi i drugačije propisivanje razloga za raspuštanje predstavničkog tijela te uvođenje instituta istovremenog raspuštanja predstavničkog tijela i razrješenja općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana doprinijelo ostvarivanju prava građana na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu utvrđenog Ustavom Republike Hrvatske.

Nadalje, važećim Zakonom propisano je da je izvršno tijelo u općini općinski načelnik, u gradu gradonačelnik, a u županiji župan. Općinski načelnik, gradonačelnik i župan imaju zamjenike koji se biraju zajedno i istovremeno s njima, na isti način i po istom postupku, međutim Zakon ne propisuje da zamjenici obavljaju izvršne poslove.

Stoga se Zakonom čije se donošenje predlaže propisuju i slučajevi obnašanja dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana te ovlasti obavljanja izvršnih poslova u slučaju prestanka njihova mandata od strane zamjenika koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

Također, omogućava se i otklanjanje nejasnoća, suštinske i praktične naravi, vezano uz obnašanje dužnosti izvršnog tijela i obavljanja izvršnih poslova u situaciji kada općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu prestane mandat, ali uz uvjet da je trajao više od dvije godine. U tom slučaju, s obzirom da se neće raspisivati prijevremeni izbori, dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnašat će zamjenik koji je izabran zajedno i istovremeno s općinskim načelnikom, gradonačelnikom, odnosno županom te time postati izvršno tijelo i obavljati izvršne poslove u jedinici.

Takvim rješenjem, osim što se doprinosi uštedi sredstava proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ujedno se osigurava i kontinuitet u obnašanju dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana u situaciji kada je proteklo više od pola mandata te je ostavljena mogućnost obnašanja dužnosti od strane zamjenika koji je izabran zajedno i istovremeno s općinskim načelnikom, gradonačelnikom, odnosno županom.

Važećim Zakonom propisano je i neposredno sudjelovanje građana u odlučivanju. Odredba važećeg Zakona o raspisivanju referenduma, nedovoljno je definirana i u primjeni izaziva brojne dvojbe.

Stoga se ovim Prijedlogom zakona predlaže detaljnija razrada slučajeva raspisivanja lokalnog referenduma, razlikovanje predlagatelja ovlaštenih za predlaganje raspisivanja referenduma te utvrđivanje obveznosti raspisivanja referenduma u slučaju kada to predloži 20% od ukupnog broja birača u jedinici. Pri tome se propisuje da će središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu utvrditi ispravnost dostavljenog prijedloga birača, odnosno je li prijedlog podnesen od potrebnog broja birača te je li referendumsko pitanje sukladno zakonu. Ujedno se predlaže propisati i mogućnost raspisivanja savjetodavnog referenduma o pitanjima iz samoupravnog djelokruga predstavničkog tijela.

Broj članova predstavničkog tijela važećim je Zakonom propisan u rasponima, ovisno o broju stanovnika jedinice, s tim da svaka jedinica svojim statutom određuje točan broj članova predstavničkog tijela.

Ovim se Prijedlogom zakona predlaže propisivanje točnog broja članova predstavničkog tijela, uz detaljniju razradu skale po kojoj su jedinice razvrstane prema broju stanovnika.

Sazivanje sjednica predstavničkog tijela na zahtjev najmanje jedne trećine članova predstavničkog tijela propisano važećim Zakonom u praksi često izaziva dvojbe zbog nedovoljno naznačenog načina postupanja u toj situaciji.

Stoga se ovim Prijedlogom zakona predlaže detaljnije propisivanje ovlasti za sazivanje sjednice na zahtjev najmanje jedne trećine članova predstavničkog tijela, kao i roka za održavanje takve sjednice te proglašavanje takve sjednice nevažećom ukoliko ne bude sazvana na predloženi način.

U okviru ovlasti predstavničkog i izvršnog tijela propisanih važećim Zakonom znatne kontroverze izazvao je nedostatak regulative vezano uz ovlast za imenovanje i razrješenje predstavnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u tijelima javnih ustanova, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba koje jedinica osniva za obavljanje gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od svog interesa.

Stoga se ovim Prijedlogom zakona predlaže redefiniranje ovlasti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana jasnim propisivanjem ovlasti za imenovanje i razrješenje tih predstavnika jedinice.

Vezano uz institut izvršnog tijela važećim Zakonom propisano je da je izvršno tijelo jedinice lokalne i jedinice područne (regionalne) samouprave u općini općinski načelnik, u gradu gradonačelnik i u županiji župan te da izvršne poslove obavlja u općini općinski načelnik, u gradu gradonačelnik i u županiji župan.

Ovim se Prijedlogom zakona predlaže propisati da je izvršno tijelo iznimno i zamjenik koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana te se definira da je zamjenik koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana onaj zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana koji je izabran na neposrednim izborima zajedno s općinskim načelnikom, gradonačelnikom, odnosno županom, a dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnaša ako je općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu mandat prestao nakon više od dvije godine mandata u toj jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave. Takvim rješenjem osigurava se kontinuitet u obnašanju dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana u situaciji kada je proteklo više od pola mandata te je ostavljena mogućnost obnašanja dužnosti od strane zamjenika koji je izabran zajedno i istovremeno s općinskim načelnikom, gradonačelnikom, odnosno županom. Ujedno se omogućava i otklanjanje nejasnoća, suštinske i praktične naravi, vezano uz obnašanje dužnosti izvršnog tijela i obavljanja izvršnih poslova u situaciji kada općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu prestane mandat, ali uz uvjet da je trajao više od dvije godine. U tom slučaju, s obzirom da se neće raspisivati prijevremeni izbori, zamjenik koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana postaje izvršno tijelo te obavlja izvršne poslove u jedinici, odnosno ima sva prava i dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana. To znači da u slučaju kada zamjenik počne obnašati dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana on preuzima i sve poslove istoga, kao što su: zastupanje općine, grada, odnosno županije, obavljanje izvršnih poslova, predlaganje općih akata, izvršavanje ili osiguravanje izvršavanja općih akata predstavničkog tijela, sklapanje ugovora, usmjeravanje rada upravnih tijela i nadzor njihovog rada, kao i druge poslove utvrđene statutom općine, grada, odnosno županije u skladu sa zakonom.

Važećim Zakonom propisani su slučajevi prestanka mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika po sili zakona. Kako se radi o odredbi koja je po svojoj naravi predmet izbornog, a ne sustavnog propisa, ta materija bit će regulirana

izbornim zakonom.

Stoga se ovim Prijedlogom zakona predlaže upućivanje na poseban zakon za slučajeve prestanka mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika po sili zakona, a ujedno se predlaže definiranje ovlasti pročelnika upravnog tijela nadležnog za službeničke odnose da u takvim slučajevima obavijesti Vladu Republike Hrvatske.

Što se tiče zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, osim propisivanja broja zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana važećim Zakonom, za zamjenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina, uz pravo na zastupljenost u izvršnom tijelu propisuje se i izbor tih zamjenika.

Ovim Prijedlogom zakona predlaže se zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina propisati zasebnom odredbom, pozivajući se na Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina. Ujedno se predlaže propisati i situaciju kada je pravo na zamjenika iz reda nacionalnih manjina propisano statutom jedinice, neovisno o udjelu pripadnika nacionalnih manjina u ukupnom stanovništvu jedinice. Isto tako, predloženo je i propisivanje ostvarivanje prava na zamjenika iz reda pripadnika svake od manjina u slučaju kada više manjina ostvaruje pravo na zamjenika. U navedenim slučajevima se broj zamjenika povećava, osim ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan ima dva zamjenika, a u kojima se bira i zamjenik iz reda pripadnika nacionalnih manjina, svojim statutom propišu da je jedan od dva zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana zamjenik iz reda pripadnika nacionalnih manjina. Također se propisuje da zamjenik iz reda pripadnika nacionalnih manjina ne može postati zamjenikom koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, a u slučaju da tom zamjeniku prestane mandat, raspisat će se prijevremeni izbori.

Vežano uz važećim Zakonom propisanu ovlast općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana da u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga jedinice ima pravo obustaviti od primjene opći akt predstavničkog tijela ako ocijeni da je tim aktom povrijeđen zakon ili drugi propis, ovim Prijedlogom zakona preciznije se uređuje postupak koji slijedi obustavi od primjene općeg akta i zaključno sam prestanak obustave u slučaju ocjene neosnovanosti iste.

Ovlasti općinskog načelnika, gradonačelnika i župana propisane važećim Zakonom, u dijelu koji se odnosi na stjecanje i otuđivanje nekretnina i pokretnina, nisu u dovoljnoj mjeri razgraničene od ovlasti predstavničkog tijela.

Ovim Prijedlogom zakona predlaže se jasnije razgraničiti te ovlasti i, osim odlučivanja o stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina jedinice, odlučivanje proširiti i na raspolaganje imovinskim pravima te novčanim sredstvima jedinice, a u skladu s ograničenjima iz tog Zakona, statuta jedinice i posebnih propisa. Ovakvo uređenje ukazalo se kao nužnost radi problema uočenih u praksi. Također, vezano uz ograničenja u odlučivanju predlaže se jasno naznačiti da ukoliko je visina pojedinačne vrijednosti manja od 0,5% iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučuje, tada je općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan ovlašten odlučivati do tog iznosa, a ako je taj iznos veći od milijun kuna, tada je ovlašten odlučivati najviše do milijun kuna. Ujedno se

predlaže ovlasti općinskog načelnika, gradonačelnika i župana proširiti predlaganjem predstavničkom tijelu izbora njegovog zamjenika u skladu s odredbama Zakona.

Važećim Zakonom propisano je da upravnim tijelima upravljaju pročelnici koje na temelju natječaja imenuje općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan.

Prijedlogom zakona predlaže se imenovanje pročelnika na vrijeme od četiri godine, s mogućnošću ponovnog imenovanja. Time bi se općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu, u situaciji nepostojanja poglavarstva kao kolektivnog izvršnog tijela, omogućilo formiranje tima za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave za vrijeme trajanja njegovog mandata. Razrješenje pročelnika također se predlaže urediti u skladu s posebnim propisima, kojima su uređena i prava i dužnosti pročelnika kao službenika u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

Vezano uz nedostatnost važeće regulative o uređivanju pitanja vezanih uz izbore za tijela mjesnih odbora i obavljanju dužnosti članova njihovih vijeća, Prijedlogom zakona predlaže se propisati da se ta pitanja uredi statutom, odnosno drugim općim aktom općine ili grada. Također se predlaže propisati pasivno biračko pravo za člana vijeća mjesnog odbora.

Ovim se Prijedlogom zakona ujedno predlaže propisati obvezu provođenja izbora za članove vijeća mjesnih odbora ukoliko su mjesni odbori osnovani te ovlast općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika za raspisivanje tih izbora, kao i osnove odredbe o postupku zaštite prava u postupku kandidiranja i izbora članova vijeća.

Postupak izbora predsjednika vijeća mjesnog odbora predlaže se propisati tako da ga vijeće mjesnog odbora bira iz svog sastava većinom glasova svih članova vijeća, a sam način glasovanja (tajno ili javno) prepušta se regulativi svake pojedine jedinice.

U dijelu financiranja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odredbe važećeg Zakona nisu usklađene sa Zakonom o proračunu („Narodne novine“, broj 87/08), a ujedno su i nedorečene u dijelu postupka koji prethodi donošenju proračuna i odluke o privremenom financiranju.

Stoga se ovim Prijedlogom zakona predlaže propisati da donošenje proračuna, koji je temeljni financijski akt svake jedinice, općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan kao jedini ovlašteni predlagatelj predlaže predstavničkom tijelu, te da podneseni prijedlog proračuna može povući i nakon glasovanja o amandmanima, a prije glasovanja o proračunu u cjelini. Ovakvo uređenje proizašlo je iz prakse jer se nerijetko događa da prijedlog proračuna podnesen od općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana kao jedinog ovlaštenog predlagatelja, predstavničko tijelo amandmanima izmijeni u znatnoj mjeri i na način da ga općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan, koji je ujedno odgovoran i za njegovo izvršenje, nije u mogućnosti izvršiti.

Također se predlaže da odluku o privremenom financiranju, koja je akt tehničke naravi čije su odrednice propisane posebnim zakonom, može predložiti svaki ovlašteni predlagatelj općeg akta, sukladno odredbama poslovnika predstavničkog tijela, a ne samo općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan.

Odredbe važećeg Zakona o pojedinačnim aktima nisu usklađene s važećim Zakonom o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09) i Zakonom o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj 20/10) te se ovim Prijedlogom zakona usklađuju sa spomenutim propisima.

Važeći Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ne propisuje nadzor zakonitosti nad pojedinačnim neupravnim aktima koje u samoupravnom djelokrugu donose predstavnička i izvršna tijela. S obzirom da ti akti do sada, u pravilu, nisu bili podložni nadzoru zakonitosti, ovim se Prijedlogom zakona predlaže propisati nadzor zakonitosti pojedinačnih neupravnih akata predstavničkog i izvršnog tijela od strane nadležnih središnjih tijela državne uprave u okviru njihovog zakonom propisanog djelokruga.

Dio državnog nadzora i zaštita lokalne i područne (regionalne) samouprave u važećem Zakonu ne propisuje nadzor zakonitosti rada predstavničkog tijela te se Prijedlogom zakona predlaže propisati da nadzor zakonitosti rada predstavničkog tijela obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje će, kada utvrdi nepravilnosti u radu, donijeti odluku kojom će sjednicu predstavničkog tijela ili njezin dio proglasiti nezakonitom, a akte donesene na sjednici proglasiti ništavim. Ovakvo određenje također je proizašlo iz prakse, s obzirom na česte pojave nepravilnosti u radu predstavničkih tijela, bilo vezano uz sazivanje sjednice, održavanje nastavka sjednice, nepropisan sastav tijela ili nedostatak kvoruma.

Što se tiče nadzora zakonitosti općih akata propisanog odredbama važećeg Zakona, iste je potrebno prije svega uskladiti s važećim Zakonom o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj 20/10), a u svezi sa Rješenjem Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-II-5157/2005 i dr. od 05. ožujka 2012. godine („Narodne novine“, broj 41/12), kojim je Ustavni sud ustupio na rješavanje nadležnom Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske neriješene predmete na Ustavnom sudu u kojima se osporava zakonitost općih akata iz članka 3. stavka 2. u vezi s člankom 12. stavkom 3. točkom 2. Zakona o upravnim sporovima. U Rješenju Ustavnog suda navedeno je da do stupanja na snagu Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj 20/10) 01. siječnja 2012., u Republici Hrvatskoj nije postojalo sudsko tijelo nadležno za kontrolu zakonitosti općih akata tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, zbog čega je Ustavni sud u svojoj praksi opće akte javnopravnih tijela podvodio pod određenje „drugog propisa“ u smislu članka 125. alineje 2. Ustava. Stupanjem na snagu Zakona o upravnim sporovima 01. siječnja 2012. ocjena zakonitosti općih akata jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u nadležnosti je Visokog upravnog suda Republike Hrvatske.

Iznimka od pravila da se "drugim propisima" u smislu članka 125. alineje 2. Ustava ne smatraju eksterni i interni opći akti koje donose tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave jesu statuti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Zbog njihove važnosti za ostvarenje Ustavom zajamčenog prava građana na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu (članak 4. stavak 1. i glava VI. Ustava), kontrola zakonitosti statuta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mora biti izuzeta iz nadležnosti Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u smislu članka 3. stavka 2. ZUS-a i neposredno provedena u okviru kontrole ustavnosti i zakonitosti iz članka 125. alineje 2. Ustava.

Slijedom navedenog, u slučaju obustave od primjene općeg akta, odnosno potvrde obustave predstojnika ureda državne uprave od strane nadležnog središnjeg tijela državne uprave potrebno je predložiti Vladi Republike Hrvatske da, u skladu s odredbom članka 83. Zakona o upravnim sporovima, a u vezi s prethodno navedenim Rješenjem Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-II-5157/2005 i dr., podnese Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske zahtjev za ocjenu zakonitosti općeg akta. Stoga se ovim Prijedlogom zakona predlaže postupak ocjene općih akata detaljnije urediti, a naročito u dijelu postupanja predstojnika ureda državne uprave za kojeg se predlaže da predstavničkom tijelu, kada ocijeni da je opći akt u suprotnosti s Ustavom i zakonom ili da su u postupku donošenja počinjene

nepravilnosti, bez odgode dostavi uputu za otklanjanje nedostataka, a ako predstavničko tijelo ne postupi po uputi, donošenje odluke o obustavi od primjene.

Također, nastavno na obustavu općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, predlaže se da predstojnik, ocjenjujući obustavu osnovanom, donosi odluku o potvrdi obustave općeg akta od primjene.

Vezano uz spomenuto usklađivanje s odredbama Zakona o upravnim sporovima i Rješenjem Ustavnog suda Republike Hrvatske, predlaže se razdvojiti postupak nadzora statuta od ostalih općih akata. Ocjena zakonitosti općih akata u nadležnosti je Visokog upravnog suda Republike Hrvatske te se predlaže da nadležno središnje tijelo državne uprave, kada neposredno obustavi od primjene opći akt, odnosno kada odluku predstojnika o obustavi, odnosno potvrdi obustave od primjene općeg akta ocijeni osnovanom, podnese Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske zahtjev za ocjenu zakonitosti općeg akta.

Istovremeno, kada se radi o nadzoru zakonitosti statuta jedinice, na postupak nadzora predlaže se primijeniti odredbe o nadzoru općih akata, a kada središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu neposredno obustavi od primjene statut jedinice, odnosno kada odluku predstojnika o obustavi, odnosno potvrdi obustave od primjene statuta ocijeni osnovanom, predložiti će bez odgode Vladi Republike Hrvatske da pokrene postupak za ocjenu suglasnosti statuta jedinice s Ustavom i zakonom pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske.

Uz institut raspuštanja predstavničkog tijela uređen važećim Zakonom ovim se Prijedlogom zakona predlaže uvesti institut istovremenog raspuštanja predstavničkog tijela i razrješenja općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika.

Ovakvim rješenjem doprinosi se usuglašavanju političke volje u najvažnijim pitanjima od interesa za jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave. Predlaganjem istovremenog „odlaska s dužnosti“ obaju tijela jedinice u slučaju nedonošenja proračuna, odnosno odluke o privremenom financiranju želi se postići jačanje odgovornosti obaju tijela. Međuovisnost predstavničkog i izvršnog tijela primarno je sadržana u njihovim temeljnim ulogama. Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan kao izvršno tijelo, priprema prijedloge općih akata koje donosi predstavničko tijelo te izvršava ili osigurava izvršavanje tih općih akata, a ujedno je jedini ovlašten predlagatelj proračuna. U funkcioniranju tog sustava, postavljenog kao kružni proces, neophodno je da oba tijela postupaju sukladno propisima, u okviru svojih nadležnosti te da istovremeno i odgovaraju za svoje postupanje u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga jedinice. S obzirom da je proračun temeljni financijski opći akt u kojem je sadržana cjelokupna politika pojedine jedinice, predlaže se da Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu u slučaju kada predstavničko i izvršno tijelo ne mogu postići konsenzus o tom pitanju, istovremeno raspusti predstavničko i razriješi izvršno tijelo.

Slijedom predloženog instituta istovremenog raspuštanja predstavničkog i razrješenja izvršnog tijela ovim Prijedlogom zakona predlaže se redefinirati razloge za raspuštanje samog predstavničkog tijela tako da nedonošenje proračuna, odnosno odluke o privremenom financiranju postaje razlog za istovremeno raspuštanje predstavničkog i razrješenje izvršnog tijela.

Osim navedenog redefiniranja, kao novi razlog za raspuštanje samog predstavničkog tijela predlaže se propisati raspuštanje ako predstavničko tijelo ne raspiše referendum na prijedlog 20% od ukupnog broja birača u jedinici, a s obzirom da se ovim Prijedlogom zakona propisuje obligatornost raspisivanja referenduma u slučaju kada to predloži 20% birača u jedinici, pod uvjetom da je prijedlog ispravan, odnosno podnesen od potrebnog broja birača i da je referendumsko pitanje sukladno zakonu.

Vezano uz način obnašanja dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika važećim Zakonom propisano je da u jedinicama koje imaju do 10.000 stanovnika općinski načelnik, gradonačelnik i njihov zamjenik mogu odlučiti hoće li dužnost na koju su izabrani obavljati profesionalno. U jedinicama koje imaju više od 10.000 stanovnika, velikim gradovima, gradovima sjedištima županija, odnosno županijama općinski načelnik, gradonačelnik i župan dužnost obavljaju profesionalno, a njihovi zamjenici odlučit će hoće li dužnost obavljati profesionalno. Osobe koje profesionalno obavljaju dužnost ostvaruju prava na naknadu plaće i staž osiguranja za vrijeme od 180 dana po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti i to u visini prosječne plaće koja im je isplaćivana za vrijeme 12 mjeseci koji su prethodili donošenju odluke o prestanku dužnosti.

Ovim se Prijedlogom zakona predlaže da, neovisno o kakvoj se jedinici radi, općinski načelnik, gradonačelnik, župan i njihovi zamjenici mogu odlučiti hoće li dužnost na koju su izabrani obavljati profesionalno. Ujedno se predlaže i da osobe koje su dužnost obavljale profesionalno posljednjih 6 mjeseci prije prestanka obavljanja dužnosti, po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti ostvaruju prava na naknadu plaće i staž osiguranja za vrijeme od 6 mjeseci po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti i to u visini prosječne plaće koja im je isplaćivana za vrijeme posljednjih 6 mjeseci prije prestanka obavljanja dužnosti. Osobe koje su dužnost obavljale profesionalno manje od 6 mjeseci prije prestanka obavljanja dužnosti, po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti ostvaruju prava na naknadu plaće i staž osiguranja za vrijeme od onoliko mjeseci po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti koliko su dužnost obavljali profesionalno i to u visini prosječne plaće koja im je isplaćivana za vrijeme prije prestanka profesionalnog obavljanja dužnosti. Ujedno se predlaže decidirano propisati da osobe koje dužnost nisu obavljale profesionalno nemaju pravo na naknadu po prestanku obavljanja dužnosti.

Vezano uz reguliranje statusa općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i njihovog zamjenika nakon prestanka profesionalnog obavljanja dužnosti, predlaže se propisati da po prestanku profesionalnog obnašanja dužnosti općinski načelnik, gradonačelnik, župan i njihov zamjenik koji je prije obnašanja dužnosti bio zaposlen na neodređeno vrijeme, ima pravo rasporeda odnosno povratka na rad shodnom primjenom odredaba zakona kojim se uređuju obveze i prava državnih dužnosnika.

Zbog čestih dvojbi u postupanju vezano uz donošenje pojedinačnih akata o statusnim pitanjima općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika, ovim se Prijedlogom zakona predlaže i propisati da je pročelnik upravnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nadležnog za službeničke odnose ovlašten za donošenje deklaratornih odluka o početku, načinu te prestanku obnašanja dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovih zamjenika, kao i pojedinačnih rješenja o visini plaće utvrđene sukladno odredbama posebnog zakona.

Posljedice koje će donošenjem ovog Zakona proisteći jesu:

- bolje i učinkovitije funkcioniranje tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i veći doprinos u ostvarivanje prava građana na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu utvrđenog Ustavom Republike Hrvatske;
- utvrđivanje jače međuovisnosti predstavničkog i izvršnog tijela;
- osiguravanje kontinuiteta u obnašanju dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana u situaciji kada je proteklo više od pola mandata te ostavljanje mogućnosti obnašanja dužnosti od strane zamjenika koji je izabran zajedno i

istovremeno s općinskim načelnikom, gradonačelnikom, odnosno županom kojemu mandat prestaje;

- bolje ostvarivanje prava na zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkom i izvršnom tijelu;
- jačanje nadzora nad radom i općim aktima predstavničkih tijela te uvođenje nadzora nad pojedinačnim neupravnim aktima;
- detaljnije reguliranje pojedinih odredbi važećeg Zakona koje su bile nedorečene i manjkave;
- usklađivanje sa Zakonom o općem upravnom postupku i Zakonom o upravnim sporovima.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Ocjenjuje se da provođenje ovoga Zakona neće iziskivati osiguranje zasebnih i dodatnih financijskih sredstava u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

Provedba ovoga Zakona neće iziskivati dodatna sredstava ni u proračunima općina, gradova i županija.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Uz prijedlog za donošenje ovog Zakona dostavlja se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

V. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Uz Prijedlog za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi prilaže se tekst odredbi Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 33/01, 60/01- Vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09 i 150/11), koje se mijenjaju i dopunjuju.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI

Članak 1.

U Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine”, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09 i 150/11), u članku 10. stavku 1. riječ: „prethodno“ briše se.

Iza stavka 1. dodaju se novi stavci 2. i 3. koji glase:

„Središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu donosi rješenje o odobrenju grba i zastave jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Protiv rješenja kojim se odlučuje o odobrenju grba i zastave jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.“

Dosadašnji stavci 2., 3., 4., 5., 6. i 7. postaju stavci 4., 5., 6., 7., 8. i 9.

Članak 2.

U članku 24. stavak 3. mijenja se i glasi:

„Na temelju odredaba zakona i statuta raspisivanje referendumu može predložiti najmanje jedna trećina članova predstavničkog tijela, općinski načelnik, gradonačelnik ili župan, 20% ukupnog broja birača u jedinici za koju se traži raspisivanje referendumu, a u općini, gradu i Gradu Zagrebu i većina vijeća mjesnih odbora, odnosno gradskih četvrti ili gradskih kotareva na području općine, grada, odnosno Grada Zagreba.“

Iza stavka 3. dodaju se novi stavci 4., 5. i 6. koji glase:

„Ako je raspisivanje referendumu predložila najmanje jedna trećina članova predstavničkog tijela, odnosno ako je raspisivanje referendumu predložio općinski načelnik, gradonačelnik ili župan te ako je raspisivanje referendumu predložila većina vijeća mjesnih odbora, odnosno gradskih četvrti ili gradskih kotareva na području općine, grada, odnosno Grada Zagreba, predstavničko tijelo dužno je izjasniti se o podnesenom prijedlogu te ako prijedlog prihvati, donijeti odluku o raspisivanju referendumu u roku od 30 dana od zaprimanja prijedloga. Odluka o raspisivanju referendumu donosi se većinom glasova svih članova predstavničkog tijela.

Ako je raspisivanje referendumu predložilo 20% od ukupnog broja birača u jedinici, predstavničko tijelo dostavit će zaprimljeni prijedlog središnjem tijelu državne uprave nadležnom za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu u roku od 8 dana od zaprimanja prijedloga. Središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu će u roku od 60 dana od dostave utvrditi ispravnost podnesenog prijedloga, odnosno je li prijedlog podnesen od potrebnog broja birača u jedinici i je li referendumsko pitanje sukladno odredbama Zakona te o utvrđenom obavijestiti predstavničko tijelo. Ako središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu utvrdi da je prijedlog ispravan, predstavničko tijelo dužno je donijeti odluku o raspisivanju referendumu u roku od 30 dana od zaprimanja obavijesti.

Predstavničko tijelo može raspisati savjetodavni referendum o pitanjima iz svog

djelokruga.“

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 7.

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 8. točka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „osim odluke donesene na savjetodavnom referendumu koja nije obvezatna.“

Dosadašnji stavak 6. koji postaje stavak 9. mijenja se i glasi:

„Na postupak provođenja referenduma shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje provedba referenduma.“

Dosadašnji stavak 7. koji postaje stavak 10. mijenja se i glasi:

„Na odluke donijete u svezi s referendumom i na referendumu primjenjuju se odredbe članka 79. do 82. ovoga Zakona.“

Članak 3.

Iza članka 24. dodaje se članak 24.a koji glasi:

„Članak 24.a

Općinsko, odnosno gradsko vijeće može tražiti mišljenje od mjesnih zborova građana o prijedlogu općeg akta ili drugog pitanja iz samoupravnog djelokruga općine, odnosno grada, kao i o drugim pitanjima određenim zakonom ili statutom.

Mišljenje dobiveno od mjesnih zborova građana ne obvezuje općinsko, odnosno gradsko vijeće.“

Članak 4.

Članak 28. mijenja se i glasi:

„Broj članova predstavničkog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave je neparan, a određuje se ovisno o broju stanovnika i to tako da predstavničko tijelo:

- jedinice do 500 stanovnika, ima 7 članova,
- jedinice s više od 500 do 1.000 stanovnika, ima 9 članova,
- jedinice s više od 1.000 do 2.500 stanovnika, ima 11 članova,
- jedinice s više od 2.500 do 5.000 stanovnika, ima 13 članova,
- jedinice s više od 5.000 do 10.000 stanovnika, ima 15 članova,
- jedinice s više od 10.000 do 20.000 stanovnika, ima 17 članova,
- jedinice s više od 20.000 do 35. 000 stanovnika, ima 21 člana,
- jedinice s više od 35.000 do 60.000 stanovnika:
  - ako se radi o županiji, ima 31 člana,
  - ako se radi o gradu, ima 25 članova,
- jedinice s više od 60.000 do 100.000 stanovnika:
  - ako se radi o županiji, ima 35 članova,

- ako se radi o gradu, ima 31 člana,
- jedinice s više od 100.000 do 200.000 stanovnika:
  - ako se radi o županiji, ima 41 člana,
  - ako se radi o gradu, ima 35 članova,
- jedinice s više od 200.000 do 300.000 stanovnika, ima 45 članova,
- jedinice s više od 300.000 stanovnika, ima 51 člana.“

Članak 5.

U članku 30. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„Član predstavničkog tijela ne može biti pozvan na kaznenu odgovornost, pritvoren ili kažnjen za izraženo mišljenje i glasovanje u predstavničkom tijelu.“

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 6.

U članku 31. stavku 2. riječi: „troškova“ brišu se.

Članak 7.

U članku 34. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„Ako predstavničko tijelo ima dva potpredsjednika, u pravilu se biraju tako da je jedan potpredsjednik iz reda predstavničke većine, a jedan iz reda predstavničke manjine.“

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Dosadašnji stavci 4., 5. i 6. brišu se.

Dosadašnji stavak 7. postaje stavak 5.

Članak 8.

Iza članka 34. dodaje se članak 34.a koji glasi:

„Članak 34.a

Predsjednik je dužan sazvati sjednicu predstavničkog tijela na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova predstavničkog tijela u roku od 15 dana od primitka zahtjeva.

Ukoliko predsjednik predstavničkog tijela ne sazove sjednicu u roku iz stavka 1. ovoga članka, na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova predstavničkog tijela sjednicu će sazvati općinski načelnik, gradonačelnik ili župan u roku od 8 dana.

Nakon proteka rokova iz stavka 2. ovoga članka sjednicu može sazvati, na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova predstavničkog tijela, čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Sjednica predstavničkog tijela sazvana sukladno odredbama stavka 1., 2. i 3. ovog članka mora se održati u roku od 15 dana od dana sazivanja.

Sjednica sazvana protivno odredbama ovoga članka smatra se nevažećom.“

Članak 9.

U članku 35. stavku 1. točka 3. mijenja se i glasi:

„3. osniva radna tijela te bira i razrješuje članove tih tijela i druge osobe određene zakonom, drugim propisom ili statutom,“.

Članak 10.

U članku 35.a iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„Članovi predstavničkog tijela imaju pravo uvida u registar birača za vrijeme dok obavljaju dužnost.“

Članak 11.

U članku 37. stavku 4. iza riječi: „elektroničkim putem“ dodaje se točka, a riječi: „te se održavati putem videoveze (videokonferencija).“ brišu se.

Članak 12.

Naslov iznad članka 39. koji glasi: „2. IZVRŠNA TIJELA „ mijenja se i glasi: „2. IZVRŠNO TIJELO“.

U članku 39. dodaju se stavci 2., 3. i 4. koji glase:

„Iznimno od stavka 1. ovoga članka izvršno tijelo je i zamjenik koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana u slučajevima propisanim ovim Zakonom.

Zamjenik koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana je zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana koji je izabran na neposrednim izborima zajedno s općinskim načelnikom, gradonačelnikom, odnosno županom, a dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnaša ako je mandat općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana prestao nakon isteka dvije godine mandata u toj jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Zamjenik iz stavka 2. i 3. ovoga članka koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana ima sva prava i dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.“

Članak 13.

Članak 40. mijenja se i glasi:

„Općinski načelnik, gradonačelnik, župan i njihovi zamjenici biraju se na neposrednim izborima sukladno posebnom zakonu.“

Članak 14.

Članak 40.a mijenja se i glasi:

„Općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu i njihovim zamjenicima mandat prestaje po sili zakona u slučajevima propisanim posebnim zakonom.

Pročelnik upravnog tijela nadležnog za službeničke odnose će u roku od 8 dana obavijestiti Vladu Republike Hrvatske o prestanku mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana radi raspisivanja prijevremenih izbora za novoga općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, u slučajevima propisanim ovim Zakonom.“

Članak 15.

Članci 40.b i 40.c brišu se.

Članak 16.

Iza članka 40.a dodaje se novi članak 40.d koji glasi:

„Ako je prestanak mandata općinskog načelnika, gradonačelnika i župana nastupio prije isteka dvije godine mandata, u toj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave održat će se prijevremeni izbori za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihove zamjenike. Do provedbe prijevremenih izbora dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnašat će njegov zamjenik, a ako je mandat prestao i zamjeniku, do provedbe prijevremenih izbora dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnašat će povjerenik Vlade Republike Hrvatske.

Ako je prestanak mandata općinskog načelnika, gradonačelnika i župana nastupio nakon isteka dvije godine mandata, u toj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave neće se raspisati i održati prijevremeni izbori za izbor općinskog načelnika, gradonačelnika i župana, a dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika i župana do kraja mandata obnašat će njegov zamjenik.

Ako općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan u slučaju iz stavka 1. i 2. ovoga članka ima više zamjenika, dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, obnašat će zamjenik koji je na kandidaturi za izbor općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana bio prvi naveden iza kandidata za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

Ako prestane mandat samo zamjeniku općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, neće se raspisivati prijevremeni izbori.

Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, ako prestane mandat zamjeniku općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana izabranom iz reda pripadnika nacionalnih manjina, raspisat će se prijevremeni izbori za zamjenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina.

Zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana izabran iz reda pripadnika nacionalnih manjina ne može postati zamjenik koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

O svim promjenama tijekom mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovih zamjenika, pročelnik upravnog tijela nadležnog za službeničke odnose u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave dužan je bez odgode obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.“

Članak 17.

U članku 41. stavci 3., 4., 5., 6., 7., 8. i 9. brišu se.

Članak 18.

Iza članka 41. dodaje se članak 41.a koji glasi:

„Članak 41.a

U jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima se pravo na zastupljenost pripadnika nacionalne manjine u izvršnom tijelu treba osigurati sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina, jedan zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana bira se iz reda pripadnika nacionalnih manjina na način određen zakonom kojim se uređuje izbor izvršnog tijela. Izabrani zamjenik predstavnik je nacionalne manjine u izvršnom tijelu.

Jedan zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina bira se i u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima je neovisno o udjelu pripadnika nacionalnih manjina u ukupnom stanovništvu jedinice, pravo na zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina propisano statutom jedinice.

U jedinicama lokalne samouprave u kojima pripadnici nacionalnih manjina čine većinu stanovništva, pripadnici hrvatskog naroda imaju pravo na zastupljenost u izvršnom tijelu pod uvjetima kako je to propisano za nacionalne manjine. Jedan zamjenik općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika bira se iz reda pripadnika hrvatskog naroda.

U jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima se bira zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina ili iz reda hrvatskog naroda sukladno zakonu kojim se uređuje izbor izvršnog tijela, broj zamjenika povećava se za jednoga.

U jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima više od jedne nacionalne manjine ostvaruje pravo na zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, bira se zamjenik iz reda pripadnika svake od tih nacionalnih manjina, u kojem slučaju se broj zamjenika povećava za po jednog zamjenika iz reda svake od tih nacionalnih manjina koje ostvaruju pravo na zamjenika.

Iznimno od stavka 4. i 5. ovoga članka, broj zamjenika se ne povećava ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan ima dva zamjenika, a u kojima se bira i zamjenik iz reda pripadnika nacionalnih manjina, svojim statutom propišu da je jedan od dva zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana zamjenik iz reda pripadnika nacionalnih manjina.“

Članak 19.

U članku 42. dosadašnji stavak 4. postaje stavak 3.

Dosadašnji stavak 3. koji postaje stavak 4. mijenja se i glasi:

„Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan, u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga općine, grada, odnosno županije ima pravo obustaviti od primjene opći akt predstavničkog tijela ako ocijeni da je tim aktom povrijeđen zakon ili drugi propis, u roku od 8 dana od dana donošenja općeg akta. Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan ima pravo zatražiti od predstavničkog tijela da u roku od 8 dana od dana obustave otklone uočene nedostatke u općem aktu.“

Iza stavka 4. dodaju se stavci 5., 6. i 7. koji glase:

„Ako predstavničko tijelo ne postupi po zatraženom iz stavka 4. ovoga članka, općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan dužan je bez odgode o tome obavijestiti predstojnika ureda državne uprave u županiji.

Predstojnik ureda državne uprave će u roku od 8 dana od zaprimanja obavijesti ocijeniti osnovanost obustave općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana od primjene općeg akta.

Ako predstojnik ocijeni da obustava općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana nije osnovana, obustava od primjene općeg akta prestaje danom dostave odluke predstojnika općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu. O dostavi odluke općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu predstojnik je dužan bez odlaganja obavijestiti predsjednika predstavničkog tijela jedinice i čelnika središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.“

Članak 20.

U članku 44. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„Izvršne poslove obavlja i zamjenik koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika i župana u slučaju iz članka 39. stavka 2. ovoga Zakona.“

Članak 21.

U članku 48. stavku 1. točka 5. mijenja se i glasi:

„5. odlučuje o stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave i raspolaganju imovinskim pravima te novčanim sredstvima u skladu s ograničenjima propisanim ovim Zakonom, statutom jedinice i posebnim propisima,“.

Iza točke 5. dodaje se nova točka 6. koja glasi:

„6. imenuje i razrješuje predstavnike jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u tijelima javnih ustanova, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba iz članka 35. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona, osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno,“

U dosadašnjoj točki 6. koja postaje točka 7. iza riječi: „utvrđene“ dodaju se riječi: „zakonom i “.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„U slučaju iz stavka 1. točke 5. ovoga članka općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan može odlučivati o visini pojedinačne vrijednosti do najviše 0,5% iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučuje o stjecanju i otuđivanju pokretnina i nekretnina. Ako je taj iznos veći od 1.000.000,00 kuna, općinski načelnik, gradonačelnik odnosno župan može odlučivati najviše do 1.000.000,00 kuna. Stjecanje i otuđivanje nekretnina i pokretnina te raspolaganje imovinskim pravima i novčanim sredstvima mora biti planirano u proračunu jedinice i provedeno u skladu sa zakonom.“

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„O stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina te raspolaganju imovinskim pravima i novčanim sredstvima većim od vrijednosti utvrđenih stavkom 2. ovoga članka odlučuje predstavničko tijelo jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.“

Članak 22.

U članku 53.a iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„Pročelnici se imenuju na vrijeme od četiri godine i mogu biti ponovno imenovani.“

U dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 3. točka 2. mijenja se i glasi:

„2. ako potreba razrješenja pročelnika proizlazi iz promjene ustrojstva upravnih tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno ako nastanu takvi razlozi koji po posebnim propisima kojima se uređuju službenički odnosi dovode do prestanka obavljanja poslova radnog mjesta pročelnika.“.

U dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 3. točke 3. i 4. brišu se.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. broj: „2.“ zamjenjuje se brojem: „3.“

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 5. ispred riječi: „tijelima“ dodaje se riječ: „upravnim“.

Članak 23.

Iza članka 54. dodaje se novi članak 54.a koji glasi:

„Članak 54.a

O osnivanju, ustrojstvu i djelokrugu zajedničkog upravnog tijela iz članka 54. ovoga Zakona odlučuju predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave.

Temeljem odluke predstavničkih tijela općinski načelnici i gradonačelnici sklopit će sporazum o osnivanju zajedničkog upravnog tijela kojim se propisuje financiranje, način upravljanja, odgovornost, statusna pitanja službenika i namještenika i druga pitanja od značaja za to tijelo.“

Članak 24.

Članak 56.a mijenja se i glasi:

„Pripadnici nacionalnih manjina koji sukladno odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina imaju pravo na razmjernu zastupljenost u predstavničkim tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, imaju pravo na zastupljenost u upravnim tijelima tih jedinica.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz stavka 1. ovoga članka dužne su politiku upošljavanja novih službenika, odnosno službenika koji se primaju na upražnjena radna mjesta provoditi na način koji će osigurati poštivanje prava pripadnicima nacionalnih manjina.“

Članak 25.

Članak 56.c mijenja se i glasi:

„Vlada Republike Hrvatske će putem posebne ustanove provoditi trajno osposobljavanje lokalnih dužnosnika i službenika, u suradnji s nacionalnim udrugama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.“

Članak 26.

U članku 59. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„Statutom, odnosno drugim općim aktom općine ili grada uredit će se sva pitanja vezana uz izbore i obavljanje dužnosti članova vijeća mjesnog odbora.“

Članak 27.

U članku 61. stavku 2. druga rečenica koja glasi: „Članovi vijeća biraju se neposredno tajnim glasovanjem, a na postupak izbora shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave.“ briše se.

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:

„Za člana vijeća mjesnog odbora može biti biran građanin koji ima biračko pravo i trajno boravište na području mjesnog odbora čije se vijeće bira.

Članovi vijeća mjesnog odbora biraju se na neposrednim izborima, tajnim glasovanjem. Postupak izbora članova vijeća mjesnog odbora uređuje predstavničko tijelo općim aktom, u skladu s temeljnim načelima demokratskog postupka izbora.“

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 5.

Dosadašnji stavak 4. briše se.

Članak 28.

Iza članka 61. dodaju se članci 61.a, 61.b i 61.c koji glase:

„Članak 61.a

„Jedinica lokalne samouprave koja ima osnovane mjesne odbore dužna je provoditi izbore za članove vijeća mjesnih odbora.

Izbore za članove vijeća mjesnih odbora raspisuje općinski načelnik, odnosno gradonačelnik.“

Članak 61.b

Prigovore zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja i izbora članova vijeća mjesnih odbora rješava nadležno izborno povjerenstvo, utvrđeno općim aktom predstavničkog tijela.

Protiv rješenja nadležnog izbornog povjerenstva podnositelj prigovora koji je nezadovoljan takvim rješenjem, ima pravo žalbe nadležnom uredu državne uprave, odnosno nadležnom gradskom uredu u Gradu Zagrebu.

Članak 61.c

Vijeće mjesnog odbora donosi program rada mjesnog odbora, pravila mjesnog odbora, poslovnik o svom radu u skladu sa statutom, financijski plan i godišnji obračun te obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.“

Članak 29.

U članku 62. stavku 1. riječi: „tajnim glasovanjem“ zamjenjuju se riječima: „većinom glasova svih članova“.

Članak 30.

Članak 69. mijenja se i glasi:

„Temeljni financijski akt jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave je

proračun.

Proračun donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s posebnim zakonom.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan kao jedini ovlašteni predlagatelj predlaže predstavničkom tijelu donošenje proračuna. Podneseni prijedlog proračuna općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan može povući i nakon glasovanja o amandmanima, a prije glasovanja o proračunu u cjelini.

Proračun jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave dostavlja se Ministarstvu financija u skladu s posebnim zakonom.“

Članak 31.

U članku 70. stavku 1. riječ: „godišnji“ briše se.

U stavku 2. točka iza riječi: „zakonom“ briše se i dodaju se riječi: „i svojim poslovníkom.“

Iza stavka 2. dodaju se stavci 3., 4. i 5. koji glase:

„Predlagatelji utvrđeni poslovníkom predstavničkog tijela mogu predložiti donošenje odluke o privremenom financiranju.

Odluka o privremenom financiranju dostavlja se Ministarstvu financija u roku od 15 dana od donošenja.

Ukoliko se prije početka naredne godine ne donese ni odluka o privremenom financiranju, financiranje se obavlja izvršavanjem redovnih i nužnih izdataka u skladu s posebnim zakonom.“

Članak 32.

U članku 74. riječ: „samopravnog“ zamjenjuje se riječju: „samoupravnog“.

Članak 33.

U članku 76. stavku 1. briše se točka i dodaju riječi: „(upravne stvari).“.

U stavku 2. iza riječi: „donose“ dodaje se riječ: „prvostupanjska“.

Stavci 4. i 5. mijenjaju se i glase:

„Na donošenje akata iz ovoga članka primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Protiv pojedinačnih akata iz ovoga članka može se pokrenuti upravni spor sukladno odredbama Zakona o upravnim sporovima.“

Članak 34.

Članak 77. briše se.

Članak 35.

Iza članka 77.a dodaje se članak 77.b koji glasi:

„Članak 77.b

Nadzor zakonitosti pojedinačnih neupravnih akata koje u samoupravnom djelokrugu donose predstavnička i izvršna tijela općina, gradova i županija obavljaju nadležna središnja tijela državne uprave, svako u svojem djelokrugu, sukladno posebnom zakonu.

U provedbi nadzora nadležno tijelo oglasit će pojedinačni neupravni akt ništavim u slučaju:

1. ako je akt donijelo neovlašteno tijelo,
2. ako je u postupku donošenja akta povrijeđen zakon, statut ili drugi opći akt jedinice,
3. ako se akt odnosi na pitanje koje nije u djelokrugu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
4. ako je nepravilno primijenjen zakon ili drugi propis, odnosno opći akt.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka ovlašteno tijelo može donijeti rješenje u roku od godine dana od donošenja pojedinačnog akta.

Protiv rješenja kojim se pojedinačni neupravni akt proglašava ništavim nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.“

Članak 36.

U članku 78. stavak 2. briše se.

Članak 37.

Iza članka 78. naslov koji glasi: „1. NADZOR ZAKONITOSTI OPĆIH AKATA“ mijenja se i glasi: „1. NADZOR ZAKONITOSTI RADA I OPĆIH AKATA“.

Iza naslova dodaje se članak 78.a koji glasi:

„Članak 78.a

Nadzor zakonitosti rada predstavničkog tijela obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Kada utvrdi nepravilnosti u radu predstavničkog tijela, središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu donijet će odluku kojom će sjednicu predstavničkog tijela ili njezin dio proglašiti nezakonitom, a akte donesene na sjednici proglašiti ništavim.

Protiv odluke iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske.“

Članak 38.

U članku 79. stavku 2. riječi: „Općinski načelnik, gradonačelnik i župan dužni su“ zamjenjuju se riječima: „Predsjednik predstavničkog tijela dužan je“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„Predsjednik predstavničkog tijela dužan je akte iz stavka 2. ovoga članka bez odgode dostaviti općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu.“

Članak 39.

U članku 80. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Kad predstojnik ocijeni da je opći akt u suprotnosti s Ustavom i zakonom ili da su u postupku donošenja općeg akta počinjene nepravilnosti, predstojnik će bez odgode dati uputu predstavničkom tijelu da u roku od 15 dana od primitka upute otkloni uočene nedostatke.“

Iza stavka 1. dodaju se novi stavci 2. i 3. koji glase:

„Ako predstavničko tijelo ne postupi po uputi predstojnika i ne otkloni nedostatke u roku iz stavka 1. ovoga članka, predstojnik donosi odluku o obustavi od primjene općeg akta, koja mora biti obrazložena.

Odluku o obustavi predstojnik je dužan donijeti u roku od 15 dana od isteka roka iz stavka 1. ovoga članka.“

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 4.

Članak 40.

Iza članka 80. dodaje se novi članak 80.a koji glasi:

„Članak 80.a

Kad predstojnik postupajući po obustavi općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana od primjene općeg akta iz članka 42. stavka 6. ovoga Zakona, obustavu ocijeni osnovanom, donijet će odluku o potvrdi obustave općeg akta od primjene.

Odluka o potvrdi obustave općeg akta od primjene dostavlja se bez odgode predsjedniku predstavničkog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, općinskom načelniku, gradonačelniku ili županu, središnjem tijelu državne uprave u čijem je djelokrugu obustavljeni opći akt te središnjem tijelu državne uprave nadležnom za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.“

Članak 41.

Dosadašnji članak 80.a postaje članak 80.b.

Članak 42.

U članku 81. stavku 1. iza riječi: „obustavi,“ dodaje se zarez i riječi: „odnosno odluku o potvrdi obustave“.

U stavku 2. iza riječi: „obustavi,“ dodaje se zarez i riječi: „odnosno odluku o potvrdi obustave općeg akta“.

Članak 43.

Članak 82. mijenja se i glasi:

„Kada središnje tijelo državne uprave neposredno obustavi od primjene opći akt, odnosno kada odluku predstojnika o obustavi, odnosno potvrdi obustave od primjene općeg akta ocijeni osnovanom, podnijet će Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske zahtjev za ocjenu zakonitosti općeg akta.

O podnošenju zahtjeva za ocjenu zakonitosti općeg akta središnje tijelo državne uprave obavijestit će bez odgode predsjednika predstavničkog tijela koje je donijelo obustavljeni opći akt, općinskog načelnika, gradonačelnika ili župana, predstojnika ureda državne uprave i

središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu ukoliko ono nije neposredno postupalo.“

Članak 44.

Članak 82.a mijenja se i glasi:

„Na nadzor zakonitosti statuta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave analogno se primjenjuju odredbe članka 80., 80.a, 80.b i 81. ovoga Zakona.

Kada središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu neposredno obustavi od primjene statut jedinice, odnosno kada odluku predstojnika o obustavi, odnosno potvrdi obustave od primjene statuta ocijeni osnovanom, predložiti će bez odgode Vladi Republike Hrvatske da pokrene postupak za ocjenu suglasnosti statuta jedinice s Ustavom i zakonom pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske.

Vlada Republike Hrvatske pokrenut će postupak za ocjenu suglasnosti statuta s Ustavom i zakonom pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana primitka prijedloga za pokretanjem postupka.

Ukoliko Vlada Republike Hrvatske ne pokrene postupak za ocjenu suglasnosti statuta s Ustavom i zakonom pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana primitka prijedloga za pokretanje postupka, prestaje obustava od primjene općeg akta.“

Članak 45.

U članku 84. stavku 1. točki 4. riječ: „minimalnog“ briše se.

Iza točke 5. dodaje se nova točka 6. koja glasi:

„6. ako ne raspiše referendum iz članka 24. stavka 5. ovoga Zakona.“.

Dosadašnje točke 6. i 7. brišu se.

Članak 46.

U članku 85. stavku 1. riječi: „je konačno i“ brišu se.

U stavku 2. riječ: „Upravnom“ zamjenjuje se riječima: „Visokom upravnom“.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„Postupak rješavanja o tužbi protiv rješenja Vlade Republike Hrvatske je žuran.“

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. riječ: „Upravni“ zamjenjuje se riječima: „Visoki upravni“.

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 5. riječi: „Presuda Upravnog“ zamjenjuju se riječima: „Odluka Visokog upravnog“.

Dosadašnji stavak 5. koji postaje stavak 6. mijenja se i glasi:

„Ako je tužba odbačena ili odbijena, Vlada će raspisati prijevremene izbore za predstavničko tijelo u roku od 90 dana od dana objave odluke Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u „Narodnim novinama“.“

Članak 47.

Iza članka 85. dodaje se novi naslov koji glasi: „3.A ISTOVREMENO RASPUŠTANJE PREDSTAVNIČKOG TIJELA I RAZRJEŠENJE OPĆINSKOG NAČELNIKA, GRADONAČELNIKA, ODNOSNO ŽUPANA I NJIHOVOG ZAMJENIKA“ te članci 85.a, 85.b i 85.c koji glase:

„Članak 85.a

Na prijedlog središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu Vlada Republike Hrvatske istovremeno će raspustiti predstavničko tijelo i razriješiti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihove zamjenike ako u zakonom određenom roku ne bude donesen proračun, odnosno odluka o privremenom financiranju.

Članak 85.b

U slučaju iz članka 85.a ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske imenovat će povjerenika Vlade Republike Hrvatske za obavljanje poslova iz nadležnosti predstavničkog i izvršnog tijela i raspisati prijevremene izbore sukladno posebnom zakonu.

Članak 85.c

Rješenje Vlade Republike Hrvatske o istovremenom raspuštanju predstavničkog tijela i razrješenju općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana stupa na snagu danom objave u „Narodnim novinama“.

Protiv rješenja Vlade Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka predsjednik raspuštenog predstavničkog tijela i razriješeni općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan mogu podnijeti tužbu Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od 8 dana od objave rješenja.

Postupak rješavanja o tužbi protiv rješenja Vlade Republike Hrvatske je žuran.

Visoki upravni sud Republike Hrvatske odlučit će o tužbi u roku od 15 dana od primitka te svoju odluku bez odgađanja dostaviti Vladi Republike Hrvatske te predsjedniku raspuštenog predstavničkog tijela i razriješenom općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu.

Odluka Visokog upravnog suda Republike Hrvatske objavljuje se u „Narodnim novinama“.

Ako je tužba odbačena ili odbijena, Vlada će raspisati prijevremene izbore za predstavničko tijelo i općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana u roku od 90 dana od dana objave odluke Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u „Narodnim novinama“.

Članak 48.

U članku 86. stavku 1. točka 3. mijenja se i glasi:

„3. kada se predstavničko tijelo ne konstituirala sukladno odredbama posebnog zakona,“.

Točka 4. mijenja se i glasi:

„4. kada prestane mandat općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu i njihovim zamjenicima u slučaju iz članka 40.d stavka 1. ovoga Zakona,“.

Iza točke 4. dodaje se točka 5. koja glasi:

„5. kada istovremeno raspusti predstavničko tijelo i razriješi općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana sukladno odredbama ovoga Zakona.“

Članak 49.

U članku 88. stavku 3. iza riječi: „lokalne“ dodaje se zarez i riječi: „odnosno područne (regionalne)“.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„Ako u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave nije donijet proračun ni odluka o privremenom financiranju, povjerenik će donijeti odluku o privremenom financiranju u skladu s posebnim zakonom, a financiranje se vrši sukladno stavku 3. ovoga članka.“

Članak 50.

U članku 89. stavku 1. točka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „a prvim radnim danom koji slijedi danu objave konačnih rezultata izbora općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana prestaje ovlast povjerenika za obavljanje poslova izvršnog tijela.“

Stavak 2. briše se.

Članak 51.

Članak 90. mijenja se i glasi:

„Općinski načelnik, gradonačelnik, župan i njihovi zamjenici odlučit će hoće li dužnost na koju su izabrani obavljati profesionalno.

Osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su u roku od 8 dana od dana stupanja na dužnost dostaviti pisanu obavijest nadležnom upravnom tijelu općine, grada, odnosno županije o tome na koji način će obnašati dužnost.

Za osobu iz stavka 1. ovoga članka koja nije postupila na način propisan stavkom 2. ovoga članka smatra se da dužnost obavlja volonterski.

Danom stupanja na dužnost osoba iz stavka 1. i 2. ovoga članka smatra se dan početka mandata određen posebnim zakonom.“

Članak 52.

Iza članka 90. dodaju se članci 90.a, 90.b i 90.c koji glase:

„Članak 90.a

Osobe iz članka 90. ovoga Zakona koje dužnost obavljaju profesionalno, za vrijeme profesionalnog obavljanja dužnosti ostvaruju pravo na plaću kao i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava im se u staž osiguranja.

Osobe iz članka 90. ovoga Zakona koje dužnost obavljaju volonterski, imaju pravo na naknadu za rad.

Osnovna mjerila za određivanje plaće, odnosno naknade za rad osoba iz stavka 1. i 2. ovoga članka, kao i druga prava vezana uz profesionalno obnašanje dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovih zamjenika određuju se posebnim

zakonom.

Osobe koje su dužnost obavljale profesionalno posljednjih 6 mjeseci prije prestanka obavljanja dužnosti, po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti ostvaruju prava na naknadu plaće i staž osiguranja za vrijeme od 6 mjeseci po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti i to u visini prosječne plaće koja im je isplaćivana za vrijeme posljednjih 6 mjeseci prije prestanka profesionalnog obavljanja dužnosti.

Osobe koje su dužnost obavljale profesionalno manje od 6 mjeseci prije prestanka obavljanja dužnosti, po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti ostvaruju prava na naknadu plaće i staž osiguranja za vrijeme od onoliko mjeseci po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti koliko su dužnost obavljali profesionalno i to u visini prosječne plaće koja im je isplaćivana za vrijeme prije prestanka profesionalnog obavljanja dužnosti.

Osobe koje dužnost nisu obavljale profesionalno nemaju pravo na naknadu po prestanku obavljanja dužnosti.

Naknada iz stavka 4. i 5. ovoga članka isplaćuje se na teret proračuna općine, grada, odnosno županije.

Prije isteka roka iz stavka 4. i 5. ovoga članka ostvarivanje prava prestaje na vlastiti zahtjev, zapošljavanjem, umirovljenjem ili izborom na drugu dužnost koju obavlja profesionalno.

Članak 90.b

Po prestanku profesionalnog obnašanja dužnosti općinski načelnik, gradonačelnik, župan i njihov zamjenik koji je prije obnašanja dužnosti bio zaposlen na neodređeno vrijeme, ima pravo rasporeda odnosno povratka na rad shodnom primjenom odredaba zakona kojim se uređuju obveze i prava državnih dužnosnika.

Članak 90.c

Pročelnik upravnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nadležnog za službeničke odnose ovlašten je za donošenje deklaratornih odluka o početku, načinu te prestanku obnašanja dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovih zamjenika, kao i pojedinačnih rješenja o visini plaće utvrđene sukladno odredbama posebnog zakona.“

Članak 53.

U članku 92. stavku 1. riječ: „izbora“ zamjenjuje se riječima „stupanja na dužnost“.

U stavku 2. riječi: „dana izbora“ zamjenjuju se riječima: „dana stupanja na dužnost“.

Članak 54.

Postupke pokrenute nakon stupanja na snagu Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 33/01) glede preuzimanja nekretnina, pokretnina, financijskih sredstava te prava i obveza bivših općina prema odredbama Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi („Narodne novine“, broj 90/92), kao i kasnije pokrenute postupke, a koji nisu dovršeni, nastavlja voditi povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske.

Članak 55.

Postupak imenovanja pročelnika upravnih tijela prema odredbi članka 21. ovoga Zakona provest će se u roku od šest mjeseci od stupanja na dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana izabranog na redovnim izborima 2013. godine.

Članak 56.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su uskladiti svoje statute i druge opće akte s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od njegovog stupanja na snagu.

Članak 57.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

Članak 58.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 01. siječnja 2013. godine, osim članaka 17., 18., 21., 22., 45., 47., 48., 51., 52. i 53., koji stupaju na snagu na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju prvih sljedećih općih i redovitih izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te općinskih načelnika, gradonačelnika i župana.

Članak 14. ovoga Zakona stupa na snagu danom stupanja na snagu novoga zakona kojim će se urediti izbor općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

OBRASLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom mijenja se članak 10. tako da se briše riječ „prethodno“ u stavku 1. kako ne bi došlo do zabune vezano uz odredbe Zakona o općem upravnom postupku, jer se u konkretnom slučaju ne radi o prethodnom odobrenju iz toga Zakona, već o odobrenju, odnosno pozitivnom mišljenju na predloženi grb i zastavu. Ujedno se dodaju novi stavci 2. i 3. u članku 10. važećeg Zakona i propisuje se da središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu donosi rješenje kojim se odobrava grb i zastava jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave te da protiv rješenja kojim se odlučuje o odobrenju grba i zastave jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Dodavanjem novog stavka 2. u članku 10. dosadašnji stavci 2., 3., 4., 5., 6. i 7. postaju stavci 4., 5., 6., 7., 8. i 9.

Uz članak 2.

Ovim člankom mijenja se stavak 3. članka 24. kojim je propisano da referendum, na temelju odredaba zakona i statuta, raspisuje predstavničko tijelo na prijedlog najmanje jedne trećine njegovih članova, na prijedlog općinskog načelnika, gradonačelnika ili župana, u općini i gradu i na prijedlog polovine mjesnih odbora na području općine, odnosno grada i na prijedlog 20% birača upisanih u birački popis općine ili grada. Radi jasnijeg razgraničenja odredbi vezanih uz predlaganje raspisivanja referenduma i donošenje odluke o raspisivanju referenduma, novom odredbom propisuje se tko može predložiti raspisivanje referenduma i to tako da na temelju odredaba zakona i statuta raspisivanje referenduma može predložiti najmanje jedna trećina članova predstavničkog tijela, općinski načelnik, gradonačelnik ili župan, 20% ukupnog broja birača u jedinici za koju se traži raspisivanje referenduma, a u općini, gradu i Gradu Zagrebu i većina vijeća mjesnih odbora, odnosno gradskih četvrti ili gradskih kotareva na području općine, grada, odnosno Grada Zagreba.

Nadalje, iza stavka 3. dodaju se novi stavci 4., 5. i 6.

Novim stavkom 4. propisuje se da ako je raspisivanje referenduma predložila najmanje jedna trećina članova predstavničkog tijela, odnosno ako je raspisivanje referenduma predložio općinski načelnik, gradonačelnik ili župan te ako je raspisivanje referenduma predložila većina vijeća mjesnih odbora, odnosno gradskih četvrti ili gradskih kotareva na području općine, grada, odnosno Grada Zagreba, predstavničko tijelo dužno je izjasniti se o podnesenom prijedlogu te ako prijedlog prihvati, donijeti odluku o raspisivanju referenduma u roku od 30 dana od zaprimanja prijedloga. Odluka o raspisivanju referenduma donosi se većinom glasova svih članova predstavničkog tijela. Ovom odredbom jasno je propisano na koji način predstavničko tijelo odlučuje o raspisivanju referenduma u slučaju kada prijedlog podnesu spomenuti predlagatelji.

Novim stavkom 5. propisuje se da ako je raspisivanje referenduma predložilo 20% od ukupnog broja birača u jedinici, predstavničko tijelo dostavit će zaprimljeni prijedlog središnjem tijelu državne uprave nadležnom za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu u roku od 8 dana od zaprimanja prijedloga. Središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu će u roku od 60 dana od dostave utvrditi ispravnost podnesenog prijedloga, odnosno je li prijedlog podnesen od potrebnog broja birača u jedinici i je li referendumsko pitanje sukladno odredbama Zakona te o utvrđenom obavijestiti predstavničko tijelo. Ako središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu utvrdi da je prijedlog ispravan, predstavničko tijelo dužno je donijeti odluku o raspisivanju referenduma u roku od 30 dana od zaprimanja obavijesti. Ovom

odredbom jasno je propisano da je predstavničko tijelo dužno donijeti odluku o raspisivanju referenduma kada to predloži 20% od ukupnog broja birača u jedinici, čime se otklanjaju sve nejasnoće oko obvezatnosti postupanja predstavničkog tijela, a u cilju ostvarivanja prava građana na građansku inicijativu i neposredno odlučivanje putem referenduma.

Novim stavkom 6. propisuje se da predstavničko tijelo može raspisati savjetodavni referendum o pitanjima iz svog djelokruga, čime se, osim do sada propisanih načina, utvrđuje i savjetodavni referendum kao još jedan oblik neposrednog izjašnjavanja građana o pitanjima iz djelokruga predstavničkog tijela.

Ovim se člankom propisuje i da dosadašnji stavak 4. kojim je uređeno pravo glasovanja na referendumu postaje stavak 7.

Nadalje, u dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 8., a kojim je utvrđeno da je odluka donesena na referendumu obvezatna za predstavničko tijelo, dopunjava se na način da je propisano da odluka donesena na savjetodavnom referendumu nije obvezatna, a slijedom novog stavka 6. kojim je propisan savjetodavni referendum.

Također, dosadašnji stavak 6., kojim je važećom odredbom propisano da se na postupak provođenja referenduma shodno primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje provedba referenduma, sada postaje stavak 9. te se mijenja tako što se propisuje da se na postupak provođenja referenduma shodno primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje provedba referenduma. Provedba referenduma propisuje se posebnim zakonom te je stoga potrebno uputiti na njegovu primjenu.

Nadalje, dosadašnji stavak 7., kojim je važećom odredbom propisano traženje mišljenja od mjesnih zborova građana, sada postaje stavak 10. te se mijenja tako što se propisuje da se na odluke donijete u svezi s referendumom i na referendumu primjenjuju odredbe članka 79. do 82. ovoga Zakona, čime se upućuje na provedbu nadzora zakonitosti općih akata, i to odluke donijete u svezi s referendumom, odnosno raspisivanjem referenduma, i odluke donijete na referendumu.

Uz članak 3.

Ovim člankom iza članka 24. važećeg Zakona, dodaje se novi članak 24.a kojim se propisuje da općinsko, odnosno gradsko vijeće može tražiti mišljenje od mjesnih zborova građana o prijedlogu općeg akta ili drugog pitanja iz samoupravnog djelokruga općine, odnosno grada, kao i o drugim pitanjima određenim zakonom ili statutom. Ovakva odredba dio je važećeg članka 24. Zakona. S obzirom da se člankom 24. uređuje pitanje referenduma, pitanje mjesnih zborova građana potrebno je urediti zasebnom odredbom. Također propisano je da mišljenje dobiveno od mjesnih zborova građana ne obvezuje općinsko, odnosno gradsko vijeće.

Uz članak 4.

Ovim se člankom u cijelosti mijenja članak 28. važećeg Zakona kojim je utvrđen način određivanja broja članova predstavničkih tijela. Umjesto raspona utvrđenog važećim člankom 28. i određivanja broja članova predstavničkog tijela statutom pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave predlaže se ovim Zakonom utvrditi točan broj članova jedinica, razvrstanih prema broju stanovnika, na način da je broj članova predstavničkog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave neparan, a određuje se ovisno o broju stanovnika i to tako da predstavničko tijelo:

- jedinice do 500 stanovnika, ima 7 članova,
- jedinice s više od 500 do 1.000 stanovnika, ima 9 članova,
- jedinice s više od 1.000 do 2.500 stanovnika, ima 11 članova,
- jedinice s više od 2.500 do 5.000 stanovnika, ima 13 članova,

- jedinice s više od 5.000 do 10.000 stanovnika, ima 15 članova,
- jedinice s više od 10.000 do 20.000 stanovnika, ima 17 članova,
- jedinice s više od 20.000 do 35. 000 stanovnika, ima 21 člana,
- jedinice s više od 35.000 do 60.000 stanovnika:
  - ako se radi o županiji, ima 31 člana,
  - ako se radi o gradu, ima 25 članova,
- jedinice s više od 60.000 do 100.000 stanovnika:
  - ako se radi o županiji, ima 35 članova,
  - ako se radi o gradu, ima 31 člana,
- jedinice s više od 100.000 do 200.000 stanovnika:
  - ako se radi o županiji, ima 41 člana,
  - ako se radi o gradu, ima 35 članova,
- jedinice s više od 200.000 do 300.000 stanovnika, ima 45 članova,
- jedinice s više od 300.000 stanovnika, ima 51 člana.

Ovakvim uređenjem postiže se ravnomjernije ujednačavanje broja članova predstavničkog tijela u odnosu na broj stanovnika jedinice, a u konačnici će rezultirati sveukupno manjim brojem članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, što istovremeno znači i manje troškove za svaku pojedinu jedinicu.

Uz članak 5.

Ovim se člankom važeći članak 30. kojim je propisano da članovi predstavničkog tijela nemaju obvezujući mandat i nisu opozivi, dodavanjem novog stavka 2. dopunjava novom odredbom kojom se utvrđuje da član predstavničkog tijela ne može biti pozvan na kaznenu odgovornost, pritvoren ili kažnjen za izraženo mišljenje i glasovanje u predstavničkom tijelu. Odredba o „imunitetu“ člana predstavničkog tijela propisana je važećim Zakonom o izboru članova predstavničkih tijela, međutim s obzirom da je Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi sustavni propis to pitanje potrebno je urediti ovim Zakonom. Također, slijedom dopune novim stavkom 2., dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Uz članak 6.

Ovim se člankom briše riječ „troškova“ u važećem članku 31. stavku 2. Zakona kojim je propisano da član predstavničkog tijela ima pravo na naknadu troškova u skladu s odlukom predstavničkog tijela. Ovakvo određenje izazvalo je niz nejasnoća u praksi i neujednačenost u lokalnoj regulativi. Stoga će se brisanjem riječi „troškova“ omogućiti predstavničkim tijelima donošenje odluka o naknadi za sudjelovanje u radu predstavničkog tijela članovima koji svoju dužnost obavljaju počasno.

Uz članak 7.

Ovim se člankom važeći članak 34. kojim je propisano da predstavničko tijelo ima predsjednika i do dva potpredsjednika, koji se biraju većinom glasova svih članova predstavničkog tijela, dodavanjem novog stavka 2. dopunjava novom odredbom kojom se propisuje da se, ako predstavničko tijelo ima dva potpredsjednika, u pravilu biraju tako da je jedan potpredsjednik iz reda predstavničke većine, a jedan iz reda predstavničke manjine. Ovom se odredbom, u smislu preporuke, omogućava predstavničkoj manjini sudjelovanje u obnašanju dužnosti potpredsjednika u slučaju kada predstavničko tijelo ima dva potpredsjednika.

Odredbama važećih stavaka 2. i 3. koje postaju stavci 3. i 4. propisane su dužnosti predsjednika predstavničkog tijela, a odredbom važećeg stavka 7. koji postaje stavak 5.

propisano je da se ostala prava i dužnosti predsjednika i potpredsjednika predstavničkog tijela utvrđuju poslovnikom predstavničkog tijela.

Ovim se člankom dosadašnji stavci 4., 5. i 6. kojima je propisano sazivanje sjednice predstavničkog tijela na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova, brišu.

Uz članak 8.

Ovim se člankom iza važećeg članka 34. dodaje novi članak 34.a kojim se detaljnije propisuje sazivanje sjednice predstavničkog tijela na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova. Nastavno na obrazloženje uz članak 7., odredbe o sazivanju sjednice predstavničkog tijela na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova dio su važećeg članka 34. S obzirom da se člankom 34. uređuju prava i dužnosti predsjednika i potpredsjednika predstavničkog tijela, pitanje sazivanja sjednice na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova predstavničkog tijela potrebno je urediti zasebnom odredbom.

Stoga se ovim člankom propisuje da je predsjednik dužan sazvati sjednicu predstavničkog tijela na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova predstavničkog tijela u roku od 15 dana od primitka zahtjeva. Ukoliko predsjednik predstavničkog tijela ne sazove sjednicu u zadanom roku, na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova predstavničkog tijela sjednicu će sazvati općinski načelnik, gradonačelnik ili župan u roku od 8 dana. Nakon proteka navedenih rokova sjednicu može sazvati, na obrazloženi zahtjev jedne trećine članova predstavničkog tijela, čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu. Sjednica predstavničkog tijela sazvana sukladno odredbama ovoga članka mora se održati u roku od 15 dana od dana sazivanja, a sjednica sazvana protivno odredbama ovoga članka smatra se nevažećom.

Ovakvim se uređenjem rok u kojem je općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan ovlašten sazvati sjednicu predstavničkog tijela skraćuje sa 15 na 8 dana, utvrđuje se rok od 15 dana u kojem tako sazvana sjednica mora biti i održana te se utvrđuje nevaženje sjednice sazvane protivno navedenim odredbama.

Zbog dosadašnje nedovoljno razrađene regulative o navedenim pitanjima očekuje se da će ovakvo propisivanje u bitnome doprinijeti otklanjanju nepravilnosti i poštivanju zakonitosti u postupanju kada sazivanje sjednice zahtijeva najmanje jedna trećina članova predstavničkog tijela.

Uz članak 9.

Ovim se člankom u članku 35. važećeg Zakona, kojim su propisani poslovi predstavničkog tijela, mijenja točka 3. kojom je propisano da predstavničko tijelo osniva i bira članove radnih tijela vijeća, odnosno skupštine te imenuje i razrješuje druge osobe određene zakonom, drugim propisom ili statutom, tako da se sada propisuje da predstavničko tijelo osniva radna tijela te bira i razrješuje članove tih tijela i druge osobe određene zakonom, drugim propisom ili statutom.

Uz članak 10.

Ovim se člankom mijenja članak 35.a tako da se dodaje stavak 3. kojim se propisuje da članovi predstavničkog tijela imaju pravo uvida u registar birača za vrijeme dok obavljaju dužnost. S obzirom da je Nacrtom prijedloga zakona o registru birača propisuje da se iznimno, podaci o biračima mogu davati na uvid predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, sukladno posebnim propisima, potrebno je ovim Zakonom propisati to pravo.

Uz članak 11.

Ovim se člankom u članku 37. stavku 4. važećeg Zakona kojim je propisano da se sjednice predstavničkog tijela mogu sazivati i elektroničkim putem te se održavati putem videoveze (videokonferencija) propisuje brisanje dijela koji se odnosi na održavanje putem videoveze (videokonferencija). Razlog za ovakvo propisivanje proizlazi iz odredbe članka 36. važećeg Zakona kojim je propisano da predstavničko tijelo donosi odluke većinom glasova ako je na sjednici nazočna većina članova predstavničkog tijela.

Uz članak 12.

Ovim se člankom ujednačava zakonski izričaj u naslovu iznad članka 39. važećeg Zakona. Tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su predstavničko i izvršno tijelo, stoga je potrebno naslov naznačen u množini izraziti jedninom tako da naslov bude „2. IZVRŠNO TIJELO“.

Ovim se člankom također propisuje dopunjavanje članka 39. važećeg Zakona kojim je propisano da je izvršno tijelo jedinice lokalne i jedinice područne (regionalne) samouprave u općini općinski načelnik, u gradu gradonačelnik i u županiji župan, tako da se dodaju stavci 2., 3. i 4. Tim se stavcima propisuje da je iznimno, izvršno tijelo i zamjenik koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana u slučajevima propisanim ovim Zakonom.

Nadalje se definira da je zamjenik koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana koji je izabran na neposrednim izborima zajedno s općinskim načelnikom, gradonačelnikom, odnosno županom, a dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnaša ako je mandat općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana prestao nakon isteka dvije godine mandata u toj jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave. Također se jasno propisuje da taj zamjenik koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana ima sva prava i dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana. To znači da u slučaju kada zamjenik počne obnašati dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana on preuzima i sve poslove istoga, kao što su: zastupanje općine, grada, odnosno županije, obavljanje izvršnih poslova, predlaganje općih akata, izvršavanje ili osiguravanje izvršavanja općih akata predstavničkog tijela, sklapanje ugovora, usmjeravanje rada upravnih tijela i nadzor njihovog rada, kao i druge poslove utvrđene statutom općine, grada, odnosno županije u skladu sa zakonom.

Takvim rješenjem, osim što se doprinosi uštedi sredstava proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ujedno se osigurava i kontinuitet u obnašanju dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana u situaciji kada je proteklo više od pola mandata te je ostavljena mogućnost obnašanja dužnosti od strane zamjenika koji je izabran zajedno i istovremeno s općinskim načelnikom, gradonačelnikom, odnosno županom. Također, omogućava se i otklanjanje nejasnoća, suštinske i praktične naravi, vezano uz obnašanje dužnosti izvršnog tijela i obavljanja izvršnih poslova u situaciji kada općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu prestane mandat, ali uz uvjet da je trajao više od dvije godine. U tom slučaju, s obzirom da se neće raspisivati prijevremeni izbori, zamjenik koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana postaje izvršno tijelo te obavlja izvršne poslove u jedinici.

Uz članak 13.

Ovim se člankom mijenja članak 40. važećeg Zakona, kojim je propisano da se općinski načelnik i zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnik i zamjenik gradonačelnika, župan i zamjenik župana biraju sukladno posebnom zakonu. Odredba o upućivanju na poseban zakon

vezano uz izbor navedenih osoba nije mijenjana već je terminološki preoblikovana tako da se propisuje da se općinski načelnik, gradonačelnik, župan i njihovi zamjenici biraju na neposrednim izborima sukladno posebnom zakonu.

Uz članak 14.

Ovim se člankom mijenja članak 40.a važećeg Zakona kojim je propisan prestanak mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika, po sili zakona te se propisuje da općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu i njihovim zamjenicima mandat prestaje po sili zakona u slučajevima propisanim posebnim zakonom. S obzirom da je ova odredba važećeg Zakona po svojoj naravi predmet izbornog propisa, a i prestanak mandata članova predstavničkih tijela uređen je važećim izbornim zakonom, odredbu je potrebno izmijeniti na predloženi način. Prestanak mandata po sili zakona bit će propisan jedinstvenim lokalnim izbornim zakonom.

Ujedno se propisuje da će pročelnik upravnog tijela nadležnog za službeničke odnose u roku od 8 dana obavijestiti Vladu Republike Hrvatske o prestanku mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana radi raspisivanja prijevremenih izbora za novoga općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, u slučajevima propisanim ovim Zakonom. S obzirom da je slijedom činjenice prestanka mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana potrebno uputiti obavijest o nastaloj činjenici, što predstavlja samo tehničku radnju, propisuje se nadležnost pročelnika da u okviru obavljanja poslova uputi takvu obavijest. Time se izbjegavaju dosadašnje nejasnoće jer je važećim zakonima bila propisana obveza predstavničkog tijela za obavještanje o istom što je izazivalo dvojbe oko potrebe održavanja sjednice predstavničkog tijela, nadležnosti predsjednika za upućivanje obavijesti bez održavanja sjednice i slično.

Uz članak 15.

Ovim se člankom brišu članci 40.b i 40.c važećeg Zakona kojima je propisano razrješenje općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika putem referenduma. Propisani institut razrješenja općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana putem referenduma kao jedinog mogućeg načina, nije se pokazao adekvatnim, već štoviše teško provedivim.

Uz članak 16.

Ovim se člankom iza članka 40.a važećeg Zakona dodaje novi članak 40.d kojim se propisuju situacije prestanka mandata općinskog načelnika, gradonačelnika i župana te određuje tko će obnašati dužnost u tim slučajevima.

Propisuje se da ako je prestanak mandata općinskog načelnika, gradonačelnika i župana nastupio prije isteka dvije godine mandata, u toj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave održat će se prijevremeni izbori za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihove zamjenike. Do provedbe prijevremenih izbora dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnašat će njegov zamjenik kojeg odredi osoba čiji mandat je prestao, a ako je mandat prestao i zamjeniku, do provedbe prijevremenih izbora dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnašat će povjerenik Vlade Republike Hrvatske.

Također se propisuje da ako je prestanak mandata općinskog načelnika, gradonačelnika i župana nastupio nakon isteka dvije godine mandata, u toj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave neće se raspisati i održati prijevremeni izbori za izbor općinskog načelnika, gradonačelnika i župana, a dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika i župana do kraja mandata obnašat će njihov zamjenik.

Nadalje, ako općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan u slučaju iz stavka 1. i 2. ovog članka ima više zamjenika, dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, obnašat će zamjenik koji je na kandidaturi za izbor općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana bio prvi naveden iza kandidata za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

Propisuje se i da ako prestane mandat samo zamjeniku općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, neće raspisivati prijevremeni izbori, osim u slučaju ako prestane mandat zamjeniku općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana izabranom iz reda pripadnika nacionalnih manjina, kada će se raspisati prijevremeni izbori za zamjenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina.

Također se propisuje i da zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana izabran iz reda pripadnika nacionalnih manjina ne može postati zamjenik koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

Propisuje se i da je o svim promjenama tijekom mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovih zamjenika, pročelnik upravnog tijela nadležnog za službeničke odnose u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave dužan bez odgode obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Uz članak 17.

Ovim se člankom u članku 41. važećeg Zakona brišu stavci 3., 4., 5., 6., 7., 8. i 9. kojima je propisano pravo na zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina.

Uz članak 18.

Ovim se člankom iza članka 41. važećeg Zakona dodaje članak 41.a kojim se propisuje pravo na zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina. Odredbe o zamjeniku općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina dio su članka 41. važećeg Zakona koji propisuje broj zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana. Stoga je institut zamjenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina potrebno urediti zasebnom odredbom.

Tako se ovom odredbom propisuje da u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima se pravo na zastupljenost pripadnika nacionalne manjine u izvršnom tijelu treba osigurati sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina, jedan zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana bira se iz reda pripadnika nacionalnih manjina na način određen zakonom kojim se uređuje izbor izvršnog tijela. Izabrani zamjenik predstavnik je nacionalne manjine u izvršnom tijelu.

Propisuje se i da se jedan zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina bira i u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima je neovisno o udjelu pripadnika nacionalnih manjina u ukupnom stanovništvu jedinice, pravo na zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina propisano statutom jedinice.

Također, propisuje se, kao i u važećem Zakonu, da u jedinicama lokalne samouprave u kojima pripadnici nacionalnih manjina čine većinu stanovništva, pripadnici hrvatskog naroda imaju pravo na zastupljenost u izvršnom tijelu pod uvjetima kako je to propisano za nacionalne manjine. Jedan zamjenik općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika bira se iz reda pripadnika hrvatskog naroda.

Nadalje, kao i u važećem Zakonu, propisuje se da se, u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima se bira zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina ili iz reda hrvatskog naroda sukladno zakonu kojim se uređuje izbor izvršnog tijela, broj zamjenika povećava za jednoga.

Propisuje se i da se, u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima više od jedne nacionalne manjine ostvaruje pravo na zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, bira zamjenik iz reda pripadnika svake od tih nacionalnih manjina, u kojem slučaju se broj zamjenika povećava za po jednog zamjenika iz reda svake od tih nacionalnih manjina koje ostvaruju pravo na zamjenika.

Ujedno se propisuje i iznimka slijedom koje se broj zamjenika ne povećava ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan ima dva zamjenika, a u kojima se bira i zamjenik iz reda pripadnika nacionalnih manjina, svojim statutom propišu da je jedan od dva zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana zamjenik iz reda pripadnika nacionalnih manjina.

Za razliku od rješenja iz važećeg Zakona, novine koje se propisuju ovim određuju da se pravo na zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina osigurava sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina, neovisno o tome je li to pravo propisano statutom jedinice. No, isto tako propisuje se i pravo na zamjenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina ako je ono propisano statutom jedinice, a neovisno o udjelu pripadnika nacionalnih manjina u ukupnom stanovništvu te jedinice. Nadalje, propisuje se i situacija kada više od jedne manjine ostvaruje pravo na zamjenika, što do sada nije bilo propisano. Također, propisuje se i mogućnost statutarog uređenja slučaja da je jedan od dva zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana zamjenik iz reda pripadnika nacionalnih manjina, u kojem slučaju se broj zamjenika neće povećavati.

Uz članak 19.

Ovim se člankom mijenja redosljed stavaka u članku 42. važećeg Zakona, kojim se propisuje uloga općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, tako da dosadašnji stavak 4. postaje stavak 3.

Također dosadašnji stavak 3. koji postaje stavak 4. mijenja se tako da se propisuje da općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan, u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga općine, grada, odnosno županije ima pravo obustaviti od primjene opći akt predstavničkog tijela ako ocijeni da je tim aktom povrijeđen zakon ili drugi propis, u roku od 8 dana od dana donošenja općeg akta. Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan ima pravo zatražiti od predstavničkog tijela da u roku od 8 dana od dana obustave otklone uočene nedostatke u općem aktu. Ovom odredbom propisuje se rok od 8 dana u kojem načelnik, gradonačelnik, odnosno župan može obustaviti opći akt od primjene, što važećim Zakonom nije propisano. Nadalje, rok u kojem predstavničko tijelo može otkloniti uočene nedostatke skraćen je s 15 na 8 dana.

Nadalje, iza stavka 4. dodaju se stavci 5., 6. i 7. kojima se propisuje daljnje postupanje po obustavi općeg akta od strane općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

Tako se propisuje da je, ako predstavničko tijelo ne postupi po zatraženom, općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan dužan bez odgode o tome obavijestiti predstojnika ureda državne uprave u županiji.

Propisuje se i da će predstojnik ureda državne uprave u roku od 8 dana od zaprimanja obavijesti ocijeniti osnovanost obustave općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno

župana od primjene općeg akta. Rok u kojem je predstojnik dužan ocijeniti obustavu općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana do sada nije bio propisan.

Također, propisuje se i da, ako predstojnik ocijeni da obustava općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana nije osnovana, obustava od primjene općeg akta prestaje danom dostave odluke predstojnika. O dostavi odluke općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu predstojnik je dužan bez odlaganja obavijestiti predsjednika predstavničkog tijela jedinice i čelnika središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu. Ovom odredbom definira se konačni ishod obustave općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana te trenutak do kada ta obustava traje, u slučaju ako predstojnik ocijeni da ista nije osnovana. Do sada ta situacija nije bila propisana te je pitanje trajanja obustave općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana izazivalo niz dvojbi.

Uz članak 20.

Ovim se člankom u članku 44. važećeg Zakona dodaje stavak 2. kojim se propisuje da izvršne poslove obavlja i zamjenik koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika i župana sukladno odredbama ovoga Zakona, a slijedom ranije navedenih i obrazloženih odredbi ovoga Zakona.

Uz članak 21.

Ovim se člankom u članku 48. važećeg Zakona, kojim su propisani poslovi općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, mijenja točka 5. kojom je propisano da odlučuje o stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave čija pojedinačna vrijednost ne prelazi 0,5% iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučuje o stjecanju i otuđivanju pokretnina i nekretnina, a najviše do 1.000.000 (jedan milijun) kuna, te ako je stjecanje i otuđivanje pokretnina i nekretnina planirano u proračunu, a stjecanje i otuđivanje pokretnina i nekretnina provedeno u skladu sa zakonskim propisima. Sada se propisuje da odlučuje o stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave i raspolaganju imovinskim pravima te novčanim sredstvima u skladu s ograničenjima propisanim ovim Zakonom, statutom jedinice i posebnim propisima. Važećim Zakonom regulirano je samo stjecanje i otuđivanje pokretnina i nekretnina, dok raspolaganje imovinskim pravima i novčanim sredstvima nije, što se pokazalo nedostatnim upravo vezano uz tu vrstu raspolaganja.

Nadalje, ovim se člankom iza točke 5. dodaje nova točka 6.

Novom točkom 6. propisuje se da imenuje i razrješuje predstavnike jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u tijelima javnih ustanova, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba iz članka 35. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona, osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno, čime će se, jasnim reguliranjem nadležnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana za imenovanje tih osoba, otkloniti sve nejasnoće i problemi iz dosadašnje prakse.

Također, u dosadašnjoj točki 6. koja postaje točka 7. iza riječi: „utvrđene“ dodaju se riječi: „zakonom i“, tako da se propisuje da obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Ovim se člankom mijenja i stavak 2. kojim je propisano da preko propisanih ograničenja, odluku o stjecanju i otuđivanju pokretnina i nekretnina donosi predstavničko tijelo te se detaljnije propisuju navedena ograničenja, tako da u slučaju iz stavka 1. točke 6. ovoga članka općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan može odlučivati o visini pojedinačne vrijednosti do najviše 0,5% iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi

godini u kojoj se odlučuje o stjecanju i otuđivanju pokretnina i nekretnina. Ako je taj iznos veći od 1.000.000,00 kuna, općinski načelnik, gradonačelnik odnosno župan može odlučivati najviše do 1.000.000,00 kuna. Stjecanje i otuđivanje nekretnina i pokretnina te raspolaganje imovinskim pravima i novčanim sredstvima mora biti planirano u proračunu jedinice i provedeno u skladu sa zakonom.

Ovom se odredbom detaljno propisuje financijski limit do kojeg općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan može odlučivati o visini pojedinačne vrijednosti, čime se otklanjaju brojne dosadašnje nejasnoće. Naime, u slučaju kada je 0,5% iznosa prihoda bez primitaka manje od milijun kuna, tada općinski načelnik, gradonačelnik odnosno župan može odlučivati do tako utvrđenog nominalnog iznosa, a ne do milijun kuna. Istovremeno, kada je 0,5% iznosa prihoda bez primitaka više od milijun kuna, tada je odlučivanje dozvoljeno do najviše milijun kuna. Iz odredbe važećeg Zakona ne proizlazi jasna distinkcija vezano uz financijski limit, tako da se događalo da se u jedinicama u kojima je 0,5% iznosa prihoda bez primitaka puno manji od milijun kuna, odlučivalo do iznosa od milijun kuna.

Nadalje, iza stavka 2. dodaje se stavak 3. kojim se propisuje da o stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina te raspolaganju imovinskim pravima i novčanim sredstvima većim od vrijednosti utvrđenih stavkom 2. ovoga članka odlučuje predstavničko tijelo jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 22.

Ovim se člankom dopunjuje članak 53.a važećeg Zakona, kojim je uređeno pitanje imenovanja i razrješenja pročelnika, dodavanjem novog stavka 2. kojim se propisuje da se pročelnici imenuju na vrijeme od četiri godine i mogu biti ponovno imenovani. Ovakva odredba slijedi sustav službenika u kabinetu ministra uveden u državnoj upravi, a u situaciji kada općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan obnašaju izvršne ovlasti kao inokosno tijelo, omogućava im se formiranje pročelničkog tima koji će obavljati poslove iz samoupravnog djelokruga jedinice za vrijeme trajanja mandata izvršnog tijela te mogu biti ponovno imenovani.

Nadalje, u dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 3. točka 2. kojom je propisano da se pročelnika može razriješiti ako nastanu takvi razlozi koji po posebnim propisima kojima se uređuju radni odnosi dovode do prestanka radnog odnosa, mijenja se tako da se propisuje da se pročelnika može razriješiti ako potreba razrješenja pročelnika proizlazi iz promjene ustrojstva upravnih tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno ako nastanu takvi razlozi koji po posebnim propisima kojima se uređuju službenički odnosi dovode do prestanka obavljanja poslova radnog mjesta pročelnika.

Slijedom izmijenjene prethodno obrazložene točke 2., u dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 3. točke 3. i 4. se brišu.

Nadalje, u dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. broj: „2.“ zamjenjuje se brojem: „3.“, slijedom dodanog stavka 3. kojim se propisuje razrješenje pročelnika.

Također, u dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 5. ispred riječi: „tijelima“ dodaje se riječ: „upravnim“, čime se usklađuje zakonski izričaj jer poslove iz djelokruga jedinica obavljaju službenici i namještenici, zaposleni u upravnim tijelima koja se osnivaju za obavljanje tih poslova.

Uz članak 23.

Ovim se člankom iza članka 54. važećeg Zakona dodaje novi članak 54.a kojim se propisuje

da o osnivanju, ustrojstvu i djelokrugu zajedničkog upravnog tijela odlučuju predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave te da će temeljem odluke predstavničkih tijela općinski načelnici i gradonačelnici sklopiti sporazum o osnivanju zajedničkog upravnog tijela kojim se propisuje financiranje, način upravljanja, odgovornost, statusna pitanja službenika i namještenika i druga pitanja od značaja za to tijelo. Ovom se odredbom uređuje način osnivanja zajedničkog upravnog tijela, što do sada nije bilo propisano te je izazivalo probleme u primjeni članka 54.

Uz članak 24.

Ovim se člankom mijenja članak 56.a važećeg Zakona kojim je propisano pravo pripadnika nacionalnih manjina na zastupljenost u izvršnim i upravnim tijelima jedinica, tako da se propisuje da pripadnici nacionalnih manjina koji sukladno odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina imaju pravo na razmjernu zastupljenost u predstavničkim tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, imaju pravo na zastupljenost u upravnim tijelima tih jedinica.

Također se propisuje da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo na zastupljenost u upravnim tijelima, dužne politiku upošljavanja novih službenika, odnosno službenika koji se primaju na upražnjena radna mjesta provoditi na način koji će osigurati poštivanje prava pripadnicima nacionalnih manjina.

S obzirom da se ova odredba odnosi na službenike u upravnim tijelima jedinica, a zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina regulira se posebnim odredbama ovoga Zakona, potrebno je zastupljenost u upravnim tijelima regulirati zasebnom odredbom.

Uz članak 25.

Ovim se člankom mijenja članak 56.c važećeg Zakona, kojim je propisano da će Vlada Republike Hrvatske osnovati ustanovu za razvoj lokalne i područne (regionalne) samouprave, radi provedbe trajnog osposobljavanja lokalnih dužnosnika i službenika, u suradnji s nacionalnim savezom jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave tako da se propisuje da će Vlada Republike Hrvatske putem posebne ustanove provoditi trajno osposobljavanje lokalnih dužnosnika i službenika, u suradnji s nacionalnim udrugama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Ustanova koja će provoditi osposobljavanje lokalnih dužnosnika i službenika ne mora biti ujedno i ustanova za razvoj lokalne i područne (regionalne) samouprave, a nacionalne udruge mogu se udruživati u nacionalni savez, međutim nemaju takvu obvezu. Stoga je bilo potrebno ovu preformulirati.

Uz članak 26.

Ovim se člankom dopunjuje članak 59. važećeg Zakona, kojim je propisano da se statutom općine, odnosno grada uređuje postupak osnivanja mjesnih odbora i druga pitanja od važnosti za mjesne odbore, tako da se dodaje stavak 2. kojim se propisuje da će se statutom, odnosno drugim općim aktom općine ili grada urediti sva pitanja vezana uz izbore i obavljanje dužnosti članova vijeća mjesnog odbora. Dakle, ovom odredbom utvrđuje se i obveza uređivanja pitanja vezanih uz izbore i obavljanje dužnosti članova vijeća mjesnih odbora, čime će se ujednačiti princip autonomnog uređivanja tih pitanja koja su u samoupravnom djelokrugu jedinica lokalne samouprave.

Uz članak 27.

Ovim se člankom mijenja članak 61. važećeg Zakona kojim su propisana tijela mjesnog odbora, tako da se u stavku 2. briše rečenica kojom je propisano da se članovi vijeća biraju neposredno tajnim glasovanjem, a na postupak izbora shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave. Izbori za članove vijeća mjesnih odbora nisu lokalni izbori te se reguliranje tih pitanja prepušta jedinicama lokalne samouprave jer je mjesna samouprava u samoupravnom djelokrugu jedinica.

Nadalje, iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. kojima se propisuje da za člana vijeća mjesnog odbora može biti biran građanin koji ima biračko pravo i trajno boravište na području mjesnog odbora čije se vijeće bira te da se članovi vijeća mjesnog odbora biraju na neposrednim izborima, tajnim glasovanjem, a postupak izbora članova vijeća mjesnog odbora uređuje predstavničko tijelo općim aktom, u skladu s temeljnim načelima demokratskog postupka izbora.

Dodavanjem novih stavaka 3. i 4. dosadašnji stavak 3. postaje stavak 5.

Također, dosadašnji stavak 4. kojim su propisani poslovi vijeća mjesnog odbora se briše, jer su člankom 61. propisana pitanja vezana uz vrste tijela te izbor i mandat vijeća mjesnog odbora.

Uz članak 28.

Ovim se člankom iza članka 61. važećeg Zakona dodaju članci 61.a, 61.b i 61.c.

Dodanim člankom 61.a propisuje se da je jedinica lokalne samouprave koja ima osnovane mjesne odbore dužna provoditi izbore za članove vijeća mjesnih odbora te da izbore za članove vijeća mjesnih odbora raspisuje općinski načelnik, odnosno gradonačelnik.

Dodanim člankom 61.b propisuje se da prigovore zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja i izbora članova vijeća mjesnih odbora rješava nadležno izborno povjerenstvo, utvrđeno općim aktom predstavničkog tijela te da protiv rješenja nadležnog izbornog povjerenstva podnositelj prigovora koji je nezadovoljan takvim rješenjem, ima pravo žalbe nadležnom uredu državne uprave, odnosno nadležnom gradskom uredu u Gradu Zagrebu.

Dodanim člankom 61.c propisuje se da vijeće mjesnog odbora donosi program rada mjesnog odbora, pravila mjesnog odbora, poslovnik o svom radu u skladu sa statutom, financijski plan i godišnji obračun te obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom. Nastavno na obrazloženje uz članak 25., ova odredba sadržana je u članku 61. važećeg Zakona kojim su propisane vrste tijela te izbor i mandat vijeća mjesnog odbora. Stoga je poslove vijeća mjesnog odbora potrebno urediti zasebnom odredbom.

Uz članak 29.

Ovim se člankom mijenja članak 62. važećeg Zakona tako da se u stavku 1. riječi: „tajnim glasovanjem“ zamjenjuju riječima: „većinom glasova svih članova“, čime se propisuje da vijeće mjesnog odbora iz svog sastava većinom glasova svih članova bira predsjednika vijeća na vrijeme od četiri godine.

Uz članak 30.

Ovim se člankom mijenja članak 69. važećeg Zakona kojim je propisano da se godišnji

proračun jedinice lokalne i jedinice područne (regionalne) samouprave dostavlja Ministarstvu financija u roku od 15 dana od dana njegova donošenja, tako da se propisuje da je proračun temeljni financijski akt jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Propisuje se i da proračun donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s posebnim zakonom. Posebni zakon koji uređuje proračun je Zakon o proračunu, s kojim se usklađuju odredbe ovoga članka.

Nadalje se propisuje da općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan kao jedini ovlašteni predlagatelj predlaže predstavničkom tijelu donošenje proračuna, a podneseni prijedlog može povući i nakon glasovanja o amandmanima, a prije glasovanja o proračunu u cjelini. Ovom se odredbom detaljno uređuje pitanje postupanja izvršnog tijela kao jedinog ovlaštenog predlagatelja proračuna, a ovakvo uređenje posljedica je koncepta postavljenog ovim Zakonom po kojem će, u slučaju nedonošenja proračuna i odluke o privremenom financiranju, Vlada Republike Hrvatske istovremeno raspustiti predstavničko tijelo i razriješiti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihove zamjenike. Do sada je nedonošenje proračuna, bez posljedice za izvršno tijelo bilo razlog za raspuštanje predstavničkog tijela.

Ujedno se propisuje i da se proračun jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave dostavlja Ministarstvu financija u skladu s posebnim zakonom.

Uz članak 31.

Ovim se člankom mijenja članak 70. važećeg Zakona kojim se propisuje privremeno financiranje u slučaju nedonošenja proračuna, tako da se u stavku 1. riječ: „godišnji“ briše, čime se izričaj usklađuje sa Zakonom o proračunu.

Nadalje, u stavku 2. točka iza riječi: „zakonom“ briše se i dodaju se riječi: „i svojim poslovníkom tako da se propisuje da odluku o privremenom financiranju donosi predstavničko tijelo u skladu sa zakonom i svojim poslovníkom.

Također, iza stavka 2. dodaju se stavci 3., 4. i 5. kojima se propisuje da donošenje odluke o privremenom financiranju mogu predložiti predlagatelji utvrđeni poslovníkom predstavničkog tijela. Time se osim općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana kao jedinih ovlaštenih krug predlagatelja odluke o privremenom financiranju, koja je akt tehničke naravi, širi i na druge ovlaštene predlagatelje propisane poslovníkom predstavničkog tijela.

Propisuje se i da se odluka o privremenom financiranju dostavlja Ministarstvu financija u roku od 15 dana od donošenja te da se, ukoliko se prije početka naredne godine ne donese ni odluka o privremenom financiranju, financiranje obavlja izvršavanjem redovnih i nužnih izdataka u skladu s posebnim zakonom.

Uz članak 32.

Ovim se člankom u članku 74. važećeg Zakona ispravlja pogreška u izrazu tako da se riječ: „samopravnog“ zamjenjuje riječju: „samoupravnog“.

Uz članak 33.

Ovim se člankom mijenja članak 76. važećeg Zakona kojim je propisano donošenje pojedinačnih akata upravnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te se u stavku 1. briše točka i dodaju riječi: „(upravne stvari)“, tako da se propisuje da upravna

tijela jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave u izvršavanju općih akata predstavničkog tijela donose pojedinačne akte kojima rješavaju o pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba (upravne stvari).

Također, u stavku 2. iza riječi: „donose“ dodaje se riječ: „prvostupanjska“, tako da se propisuje da iznimno, u izvršavanju općih akata predstavničkog tijela kada je to određeno zakonom, pojedinačne akte donose prvostupanjska tijela državne uprave.

Nadalje, stavci 4. i 5. se mijenjaju tako da se propisuje da se na donošenje akata iz ovoga članka primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku, a protiv pojedinačnih akata iz ovoga članka može se pokrenuti upravni spor sukladno odredbama Zakona o upravnim sporovima.

Odredba je u cijelosti usklađena s važećim Zakonom o općem upravnom postupku i Zakonom o upravnim sporovima.

Uz članak 34.

Ovim se člankom briše članak 77. važećeg Zakona iz razloga što je postupak za rješavanje pojedinih upravnih stvari propisan posebnim propisima.

Uz članak 35.

Ovim se člankom iza članka 77.a važećeg Zakona dodaje članak 77.b kojim se propisuje postupak nadzora zakonitosti pojedinačnih neupravnih akata koje u samoupravnom djelokrugu donose predstavnička i izvršna tijela općina, gradova i županija. Nadzor zakonitosti ove vrste akata do sada nije bio propisan.

Stoga se propisuje da nadzor zakonitosti pojedinačnih neupravnih akata koje u samoupravnom djelokrugu donose predstavnička i izvršna tijela općina, gradova i županija obavljaju nadležna središnja tijela državne uprave, svako u svojem djelokrugu, sukladno posebnom zakonu.

Također, propisuje se da će u provedbi nadzora nadležno tijelo oglasiti pojedinačni nepravni akt ništavim u slučaju ako je akt donijelo neovlašteno tijelo, ako je u postupku donošenja akta povrijeđen zakon, statut ili drugi opći akt jedinice, ako se akt odnosi na pitanje koje nije u djelokrugu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te ako je nepravilno primijenjen zakon ili drugi propis, odnosno opći akt. U navedenim slučajevima ovlašteno tijelo može donijeti rješenje u roku od godine dana od donošenja pojedinačnog akta, a protiv rješenja kojim se pojedinačni nepravni akt proglašava ništavim nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Uz članak 36.

Ovim se člankom mijenja članak 78. važećeg Zakona kojim je propisano da država radi zaštite ustavnosti i zakonitost kao i zaštite prava građana obavlja nadzor nad zakonitošću rada i akata tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, tako da se briše stavak 2. Tim stavkom propisano je da se nadzor nad zakonitošću rada i akata jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave provodi na način i u postupku utvrđenim zakonom kojim je uređen sustav državne uprave. S obzirom da se ovim Zakonom sada detaljno propisuje postupak nadzora nad zakonitošću rada i akata jedinice, odredba o upućivanju na primjenu zakona kojim je uređen sustav državne uprave postaje bespredmetna.

Uz članak 37.

Ovim se člankom iza članka 78. važećeg Zakona naslov koji glasi: „NADZOR ZAKONITOSTI OPĆIH AKATA“ mijenja u „NADZOR ZAKONITOSTI RADA I OPĆIH AKATA“ jer se ovim Zakonom propisuje i nadzor zakonitosti rada predstavničkog tijela.

Nadalje se iza naslova dodaje članak 78.a kojim se propisuje da nadzor zakonitosti rada predstavničkog tijela obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Propisuje se da će, kada utvrdi nepravilnosti u radu predstavničkog tijela, središnje tijelo državne uprave nadležno za sustav lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu donijeti odluku kojom će sjednicu predstavničkog tijela ili njezin dio proglasiti nezakonitom, a akte donesene na sjednici proglasiti ništavim te da protiv odluke iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske.

Ovom se odredbom po prvi puta normira nadzor zakonitosti rada predstavničkog tijela od strane središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, koje je taj nadzor obavljalo i do sada. Međutim, zbog nedostatne regulative ukazala se potreba za detaljnijim propisivanjem postupanja, naročito vezano uz slučajeve nepropisnog sazivanja sjednica predstavničkog tijela, nepropisnog sastava vijećnika na sjednici, nedostatka kvoruma, nepropisnog prekida sjednice, održavanja nastavka sjednice i slično.

Uz članak 38.

Ovim se člankom mijenja članak 79. važećeg Zakona kojim je propisno da su općinski načelnik, gradonačelnik i župan dužni dostaviti opće akte predstojniku ureda državne uprave na nadzor zakonitosti, te se u stavku 2. riječi: „Općinski načelnik, gradonačelnik i župan dužni su“ zamjenjuju riječima: „Predsjednik predstavničkog tijela dužan je“, čime se propisuje obveza predsjednika predstavničkog tijela za dostavu općih akata na nadzor zakonitosti. Ovakvo uređenje uslijedilo je kao posljedica učestalog nedostavljanja akata na nadzor od strane općinskog načelnika, gradonačelnika i župana, iz različitih razloga, a prvenstveno zbog nedostavljanja ili nepotpisivanja donesenih akata općinskom načelniku, gradonačelniku i županu od strane predsjednika predstavničkog tijela, čime su oni zapravo bili onemogućeni poštovati propisanu obvezu.

Nadalje, iza stavka 2. dodaje se stavak 3. kojim se propisuje da je predsjednik predstavničkog tijela dužan akte bez odgode dostaviti općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu. Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan, kao izvršno tijelo dužan je izvršavati opće akte predstavničkog tijela, a ovlašten je i obustaviti ih od primjene. Stoga je neophodno da mu ih predsjednik predstavničkog tijela dostavi bez odgode, kako bi po istima mogao postupati sukladno svojim ovlastima.

Uz članak 39.

Ovim se člankom mijenja članak 80. važećeg Zakona, kojim je propisano da je predstojnik, kad ocijeni da je opći akt u suprotnosti s Ustavom i zakonom, ovlašten i dužan, u roku od 15 dana od dana njegove dostave, donijeti odluku o obustavi od primjene općeg akta, koja mora biti obrazložena, tako da se propisuje da će predstojnik, kad ocijeni da je opći akt u suprotnosti s Ustavom i zakonom ili da su u postupku donošenja općeg akta počinjene nepravilnosti, bez odgode dati uputu predstavničkom tijelu da u roku od 15 dana od primitka upute otkloni uočene nedostatke.

Nadalje, iza stavka 1. dodaju se novi stavci 2. i 3. kojima se propisuje da ako predstavničko tijelo ne postupi po uputi predstojnika i ne otkloni nedostatke u zadanom roku, predstojnik donosi odluku o obustavi od primjene općeg akta, koja mora biti obrazložena, a dužan ju je donijeti u roku od 15 dana od isteka zadanog roka.

Ovakvim propisivanjem daje se mogućnost otklanjanja nedostataka u općem aktu, prije negoli akt bude obustavljen od primjene i posljedično upućen na ocjenu zakonitosti. U obavljanju postupka nadzora zakonitosti, predstojnik će dati uputu za otklanjanje nedostataka te ako predstavničko tijelo postupi po uputi i otkloni nedostatke, akt će biti valjan i neće biti potrebno obustavljati ga od primjene.

Također, dosadašnji stavak 2. postaje stavak 4.

Uz članak 40.

Ovim se člankom iza članka 80. važećeg Zakona dodaje novi članak 80.a kojim se propisuje postupanje predstojnika po obustavi općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, a nastavno na propisano i obrazloženo člankom 18. ovoga Zakona. Tako se propisuje da će predstojnik, postupajući po obustavi općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana od primjene općeg akta iz članka 42. stavka 6. ovoga Zakona, kad obustavu ocijeni osnovanom, donijeti odluku o potvrdi obustave općeg akta od primjene.

Propisuje se i da se odluka o potvrdi obustave općeg akta od primjene dostavlja bez odgode predsjedniku predstavničkog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, općinskom načelniku, gradonačelniku ili županu, središnjem tijelu državne uprave u čijem je djelokrugu obustavljeni opći akt te središnjem tijelu državne uprave nadležnom za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Ovakvim uređenjem zaokružuje se postupanje u nadzoru zakonitosti općih akata u slučaju kada općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan obustavi opći akt od primjene. Kad predstojnik odluku općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana ocijeni neosnovanom, postupit će na način obrazložen uz članak 18. ovoga Zakona, a kad ju ocijeni osnovanom, donijet će odluku o potvrdi obustave te uputiti na daljnji nadzor zakonitosti.

Uz članak 41.

Ovim se člankom mijenja redoslijed slijedom dodanog novog članka 80.a tako da dosadašnji članak 80.a važećeg Zakona postaje članak 80.b.

Uz članak 42.

Ovim se člankom dopunjava članak 81. važećeg Zakona te se u stavku 1. iza riječi: „obustavi,“ dodaje zarez i riječi: „odnosno odluku o potvrdi obustave“, tako da se propisuje da kada nadležno središnje tijelo državne uprave zaprimi odluku predstojnika o obustavi, odnosno odluku o potvrdi obustave općeg akta, ocijenit će osnovanost odluke u roku od 15 dana od dana njezina prijama.

Također, u stavku 2. iza riječi: „obustavi,“ dodaje se zarez i riječi: „odnosno odluku o potvrdi obustave općeg akta“, čime se propisuje da ukoliko središnje tijelo državne uprave odluku o obustavi, odnosno odluku o potvrdi obustave općeg akta ocijeni neosnovanom, ukinut će odluku predstojnika.

Uz članak 43.

Ovim se člankom mijenja članak 82. važećeg Zakona, kojim je propisano postupanje

središnjeg tijela državne uprave kod obustave općeg akta od primjene i upućivanje Vladi Republike Hrvatske prijedloga za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti pred Ustavnim sudom, te se propisuje da će središnje tijelo državne uprave, kada neposredno obustavi od primjene opći akt, odnosno kada odluku predstojnika o obustavi, odnosno potvrdi obustave od primjene općeg akta ocijeni osnovanom, podnijeti Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske zahtjev za ocjenu zakonitosti općeg akta.

Propisuje se i da će o podnošenju zahtjeva za ocjenu zakonitosti općeg akta središnje tijelo državne uprave obavijestiti bez odgode predsjednika predstavničkog tijela koje je donijelo obustavljeni opći akt, općinskog načelnika, gradonačelnika ili župana, predstojnika ureda državne uprave i središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu ukoliko ono nije neposredno postupalo.

Ovim se člankom postupanje prije ocjene zakonitosti općeg akta usklađuje s odredbama Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj 20/10) i Rješenjem Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-II-5157/2005 i dr. od 05. ožujka 2012. godine („Narodne novine“, broj 41/12), kojim je Ustavni sud ustupio na rješavanje nadležnom Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske neriješene predmete na Ustavnom sudu u kojima se osporava zakonitost općih akata iz članka 3. stavka 2. u vezi s člankom 12. stavkom 3. točkom 2. Zakona o upravnim sporovima. U Rješenju Ustavnog suda navedeno je da do stupanja na snagu Zakona o upravnim sporovima 01. siječnja 2012., u Republici Hrvatskoj nije postojalo sudsko tijelo nadležno za kontrolu zakonitosti općih akata tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, zbog čega je Ustavni sud u svojoj praksi opće akte javnopravnih tijela podvodio pod određenje „drugog propisa“ u smislu članka 125. alineje 2. Ustava. Stupanjem na snagu Zakona o upravnim sporovima 01. siječnja 2012. ocjena zakonitosti općih akata jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u nadležnosti je Visokog upravnog suda Republike Hrvatske.

Vezano uz spomenuto usklađivanje s odredbama Zakona o upravnim sporovima i Rješenjem Ustavnog suda Republike Hrvatske, potrebno je razdvojiti postupak nadzora statuta od ostalih općih akata. Ocjena zakonitosti općih akata u nadležnosti je Visokog upravnog suda Republike Hrvatske te se ovim člankom propisuje da nadležno središnje tijelo državne uprave, kada neposredno obustavi od primjene opći akt, odnosno kada odluku predstojnika o obustavi, odnosno potvrdi obustave od primjene općeg akta ocijeni osnovanom, podnese Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske zahtjev za ocjenu zakonitosti općeg akta.

Dakle, za postupanje po nadzoru zakonitosti općih akata nadležna su sva središnja tijela državne uprave u okviru svojeg zakonom propisanog djelokruga.

Uz članak 44.

Ovim se člankom mijenja članak 82.a važećeg Zakona, kojim je propisano postupanje Vlade Republike Hrvatske prilikom pokretanja postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti općeg akta pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske, te se propisuje da se na nadzor zakonitosti statuta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave analogno primjenjuju odredbe članka 80., 80.a, 80.b i 81. ovoga Zakona.

Također se propisuje da će središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu kada neposredno obustavi od primjene statut jedinice, odnosno kada odluku predstojnika o obustavi, odnosno potvrdi obustave od primjene statuta ocijeni osnovanom, predložiti bez odgode Vladi Republike Hrvatske da pokrene postupak za ocjenu suglasnosti statuta jedinice s Ustavom i zakonom pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske.

Nadalje, Vlada Republike Hrvatske pokrenut će postupak za ocjenu suglasnosti statuta s Ustavom i zakonom pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana primitka prijedloga za pokretanjem postupka, a ukoliko Vlada Republike Hrvatske ne pokrene postupak za ocjenu suglasnosti statuta s Ustavom i zakonom pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana primitka prijedloga za pokretanje postupka, prestaje obustava od primjene općeg akta.

Nastavno na obrazloženje uz članak 41., ovim se člankom propisuje postupak nadzora zakonitosti statuta jedinica. Slijedom spomenutog Rješenja Ustavnog suda Republike Hrvatske, iznimka od pravila da se "drugim propisima" u smislu članka 125. alineje 2. Ustava ne smatraju eksterni i interni opći akti koje donose tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave jesu statuti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Zbog njihove važnosti za ostvarenje Ustavom zajamčenog prava građana na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu (članak 4. stavak 1. i glava VI. Ustava), kontrola zakonitosti statuta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mora biti izuzeta iz nadležnosti Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u smislu članka 3. stavka 2. ZUS-a i neposredno provedena u okviru kontrole ustavnosti i zakonitosti iz članka 125. alineje 2. Ustava.

Istovremeno, kada se radi o nadzoru zakonitosti statuta jedinice, na postupak nadzora propisano je analogno primijeniti odredbe o nadzoru općih akata, a kada središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu neposredno obustavi od primjene statut jedinice, odnosno kada odluku predstojnika o obustavi, odnosno potvrdi obustave od primjene statuta ocijeni osnovanom, predložiti će bez odgode Vladi Republike Hrvatske da pokrene postupak za ocjenu suglasnosti statuta jedinice s Ustavom i zakonom pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske.

Propisuje se da će postupak nadzora zakonitosti statuta obavljati središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Ovaj članak usklađen je s odredbama Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, odredbama Zakona o upravnim sporovima i Rješenjem Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-II-5157/2005 i dr. od 05. ožujka 2012. godine („Narodne novine“, broj 41/12).

Uz članak 45.

Ovim se člankom mijenja članak 84. važećeg Zakona, kojim je propisano raspuštanje predstavničkog tijela te se u stavku 1. u točki 4. riječ: „minimalnog“ briše tako da se sada kao razlog za raspuštanje propisuje ako (predstavničko tijelo) iz bilo kojih razloga trajno ostane bez broja članova potrebnih za rad i donošenje odluka.

Ujedno se iza važeće točke 5. dodaje nova točka 6. kojom se kao razlog za raspuštanje sada propisuje ako predstavničko tijelo ne raspiše referendum iz članka 24. stavka 5. ovoga Zakona (na prijedlog 20% od ukupnog broja birača u jedinici).

Nadalje, dosadašnje točke 6. i 7. se brišu.

Redefiniranje razloga za raspuštanje predstavničkog tijela propisanog točkom 6. uslijedilo je kao posljedica uvođenja novog instituta istovremenog raspuštanja predstavničkog tijela i razrješenja općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovih zamjenika, koji će biti obrazložen u nastavku.

Uz članak 46.

Ovim se člankom mijenja članak 85. važećeg Zakona kojim je propisano stupanje na snagu

rješenja Vlade Republike Hrvatske o raspuštanju predstavničkog tijela, tako da se u stavku 1. riječi: „je konačno i“ brišu te se propisuje da rješenje Vlade Republike Hrvatske o raspuštanju predstavničkog tijela stupa na snagu danom objave u „Narodnim novinama“.

Nadalje, u stavku 2. riječ: „Upravnom“ zamjenjuje se riječima: „Visokom upravnom“, čime se protiv rješenja Vlade o raspuštanju predstavničkog tijela propisuje pravna zaštita podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske.

Također, iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. kojim se propisuje da je postupak rješavanja o tužbi protiv rješenja Vlade Republike Hrvatske žuran.

Propisuje se i da se u dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. riječ: „Upravni“ zamjenjuje riječima: „Visoki upravni“, a u dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 5. riječi: „Presuda Upravnog“ zamjenjuju se riječima: „Odluka Visokog upravnog“.

Ujedno, dosadašnji stavak 5. koji postaje stavak 6. mijenja se i propisuje se da će Vlada, ako je tužba odbačena ili odbijena, raspisati prijevremene izbore za predstavničko tijelo u roku od 90 dana od dana objave odluke Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u „Narodnim novinama“.

Ova odredba usklađena je sa Zakonom o upravnim sporovima, a rok za raspisivanje izbora produžen je sa 60 na 90 dana.

Uz članak 47.

Ovim se člankom iza članka 85. dodaje novi naslov koji glasi: „3.A ISTOVREMENO RASPUŠTANJE PREDSTAVNIČKOG TIJELA I RAZRJEŠENJE OPĆINSKOG NAČELNIKA, GRADONAČELNIKA, ODNOSNO ŽUPANA I NJIHOVOG ZAMJENIKA“ te članci 85.a, 85.b i 85.c kojima se propisuje novi institut istovremenog raspuštanja predstavničkog tijela i razrješenja općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovih zamjenika.

Ovakvim rješenjem doprinosi se usuglašavanju političke volje u najvažnijim pitanjima od interesa za jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave te postiže jačanje odgovornosti obaju tijela jedinice.

Dodanim člankom 85.a propisuje se da će na prijedlog središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu Vlada Republike Hrvatske istovremeno raspustiti predstavničko tijelo i razriješiti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihove zamjenike ako u zakonom određenom roku ne bude donesen proračun, odnosno odluka o privremenom financiranju.

U važećem rješenju po kojem je nedonošenje proračuna, odnosno odluke o privremenom financiranju predstavljalo razlog za raspuštanje predstavničkog tijela, predstavničko tijelo u ovu situaciju moglo je biti dovedeno slijedom prirode poslova propisanih za izvršno tijelo, odnosno općinskog načelnika, gradonačelnika i župana, a koji je ujedno jedini ovlašten predlagatelj proračuna. Izvršno tijelo priprema prijedloge općih akata koje donosi predstavničko tijelo, te je u kontekstu donošenja akata suprotnih Ustavu, zakonu ili drugom propisu, kao i nedonošenja akata dulje od 3 mjeseca, a posebice nedonošenja proračuna ili odluke o privremenom financiranju, svojim postupanjem moglo direktno ili indirektno utjecati na raspuštanje predstavničkog tijela.

Stoga je ovakvom odredbom znatnije uspostavljena ravnoteža po pitanju odgovornosti i predstavničkog i izvršnog tijela u obavljanju njihovih poslova, imajući u vidu da je proračun jedinice temeljni financijski opći akt u kojem je sadržana cjelokupna politika te jedinice. U slučaju nemogućnosti postizanja konsenzusa oko donošenja proračuna, neće više biti

raspušteno samo predstavničko tijelo, već će istovremeno i izvršno tijelo biti razriješeno.

Dodanim člankom 85.b propisuje se da će u slučaju kada istovremeno bude raspušteno predstavničko tijelo i razriješen općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan i njihovi zamjenici, Vlada Republike Hrvatske imenovati povjerenika Vlade Republike Hrvatske za obavljanje poslova iz nadležnosti predstavničkog i izvršnog tijela i raspisati prijevremene izbore sukladno posebnom zakonu.

Dodanim člankom 85.c propisuje se stupanje da rješenje Vlade Republike Hrvatske o istovremenom raspuštanju predstavničkog tijela i razriješenju općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana stupa na snagu danom objave u „Narodnim novinama“ te da protiv rješenja Vlade Republike Hrvatske predsjednik raspuštenog predstavničkog tijela i razriješeni općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan mogu podnijeti tužbu Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od 8 dana od objave rješenja.

Ujedno se propisuje da je postupak rješavanja o tužbi protiv rješenja Vlade Republike Hrvatske žuran. Visoki upravni sud Republike Hrvatske odlučit će o tužbi u roku od 15 dana od primitka te svoju odluku bez odgađanja dostaviti Vladi Republike Hrvatske te predsjedniku raspuštenog predstavničkog tijela i razriješenom općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu.

Propisuje se i da se odluka Visokog upravnog suda Republike Hrvatske objavljuje u „Narodnim novinama“, a ako je tužba odbačena ili odbijena, Vlada će raspisati prijevremene izbore za predstavničko tijelo i općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana u roku od 90 dana od dana objave odluke Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u „Narodnim novinama“.

Uz članak 48.

Ovim se člankom mijenja članak 86. važećeg Zakona kojima su propisani povjerenici Vlade Republike Hrvatske te se u stavku 1. točka 3. mijenja tako da se propisuje da će Vlada imenovati povjerenika kada se predstavničko tijelo ne konstituiraju sukladno odredbama posebnog zakona.

Ujedno, mijenja se i točka 4. te se propisuje imenovanje povjerenika kada prestane mandat općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu i njihovim zamjenicima u slučaju iz članka 40.d stavka 1. ovoga Zakona.

Također, iza točke 4. dodaje se točka 5. kojom se propisuje imenovanje povjerenika i kada Vlada istovremeno raspusti predstavničko tijelo i razriješi općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana sukladno odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 49.

Ovim se člankom u članku 88. stavku 3. važećeg Zakona kojim je propisano što povjerenik može raditi, ispravlja propust te se iza riječi: „lokalne“ dodaje zarez i riječi: „odnosno područne (regionalne)“.

Nadalje, iza stavka 3. dodaje se stavak 4. kojim se propisuje da će, ako u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave nije donijet proračun ni odluka o privremenom financiranju, povjerenik donijeti odluku o privremenom financiranju u skladu s posebnim zakonom, a financiranje se vrši sukladno stavku 3. istoga članka. Ovakvim uređenjem bi se u bitnoj mjeri olakšalo funkcioniranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u

situaciji kad nemaju ni proračun ni odluku o privremenom financiranju, a i sami povjerenici bi lakše obavljali dužnost.

Uz članak 50.

Ovim se člankom mijenja članak 89. važećeg Zakona kojim je propisano kada prestaje ovlast povjerenika za obavljanje poslova te se u stavku 1. točka zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „a prvim radnim danom koji slijedi danu objave konačnih rezultata izbora općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana prestaje ovlast povjerenika za obavljanje poslova izvršnog tijela“, čime se propisuje da danom konstituiranja predstavničkog tijela prestaje ovlast povjerenika za obavljanje poslova iz djelokruga predstavničkog tijela, a prvim radnim danom koji slijedi danu objave konačnih rezultata izbora općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana prestaje ovlast povjerenika za obavljanje poslova izvršnog tijela.

Također, stavak 2. se briše slijedom intervencije u stavak 1.

Uz članak 51.

Ovim se člankom mijenja članak 90. važećeg Zakona kojim je propisan način obnašanja dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika tako da se propisuje da će općinski načelnik, gradonačelnik, župan i njihovi zamjenici odlučiti hoće li dužnost na koju su izabrani obavljati profesionalno te su dužni u roku od 8 dana od dana stupanja na dužnost dostaviti pisanu obavijest nadležnom upravnom tijelu općine, grada, odnosno županije o tome na koji način će obnašati dužnost. Ako osoba nije postupila na propisani način, smatra se da dužnost obavlja volonterski.

Danom stupanja na dužnost smatra se dan početka mandata određen posebnim zakonom.

Za razliku od rješenja iz važećeg Zakona, sada se propisuje da svi općinski načelnici, gradonačelnici, župani i njihovi zamjenici, neovisno o veličini i vrsti jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu odlučiti o načinu obavljanja svoje dužnosti.

Uz članak 52.

Ovim se člankom iza članka 90. važećeg Zakona dodaju članci 90.a, 90.b i 90.c kojima se propisuju prava općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika za vrijeme i nakon prestanka profesionalnog obavljanja dužnosti.

Dodanim člankom 90.a propisuje se da osobe koje dužnost obavljaju profesionalno, za vrijeme profesionalnog obavljanja dužnosti ostvaruju pravo na plaću kao i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava im se u staž osiguranja, a osobe koje dužnost obavljaju volonterski, imaju pravo na naknadu za rad.

Propisuje se i da se osnovna mjerila za određivanje plaće, odnosno naknade za rad, kao i druga prava vezana uz profesionalno obnašanje dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovih zamjenika određuju posebnim zakonom.

Nadalje, osobe koje su dužnost obavljale profesionalno posljednjih 6 mjeseci prije prestanka obavljanja dužnosti, po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti ostvaruju prava na naknadu plaće i staž osiguranja za vrijeme od 6 mjeseci po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti i to u visini prosječne plaće koja im je isplaćivana za vrijeme posljednjih 6 mjeseci prije prestanka obavljanja dužnosti.

Isto tako, osobe koje su dužnost obavljale profesionalno manje od 6 mjeseci prije prestanka

obavljanja dužnosti, po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti ostvaruju prava na naknadu plaće i staž osiguranja za vrijeme od onoliko mjeseci po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti koliko su dužnost obavljali profesionalno i to u visini prosječne plaće koja im je isplaćivana za vrijeme prije prestanka profesionalnog obavljanja dužnosti.

Nadalje se propisuje da osobe koje dužnost nisu obavljale profesionalno nemaju pravo na naknadu po prestanku obavljanja dužnosti.

Propisuje se i da se naknada po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti isplaćuje se na teret proračuna općine, grada, odnosno županije, a prije isteka propisanog roka ostvarivanje prava prestaje na vlastiti zahtjev, zapošljavanjem, umirovljenjem ili izborom na drugu dužnost koju obavlja profesionalno.

Dodanim člankom 90.b propisuje se da po prestanku profesionalnog obnašanja dužnosti općinski načelnik, gradonačelnik, župan i njihov zamjenik koji je prije obnašanja dužnosti bio zaposlen na neodređeno vrijeme, ima pravo rasporeda odnosno povratka na rad shodnom primjenom odredaba zakona kojim se uređuju obveze i prava državnih dužnosnika.

Dodanim člankom 90.c propisuje se da je pročelnik upravnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nadležnog za službeničke odnose ovlašten za donošenje deklaratornih odluka o početku, načinu te prestanku obnašanja dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovih zamjenika, kao i pojedinačnih rješenja o visini plaće utvrđene sukladno odredbama posebnog zakona. Ovakvo je uređenje neophodno s obzirom da utvrđivanje pojedinih pitanja vezanih uz obavljanje dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovih zamjenika do sada nije bilo regulirano što je uzrokovalo puno problema. Sada se propisuje ovlast pročelniku za donošenje deklaratornih odluka kojima će se utvrditi činjenice od značaja za obavljanje dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovih zamjenika i ostvarivanje njihovih prava, proizašlih iz obavljanja dužnosti na koju su izabrani.

Uz članak 53.

Ovim se člankom u članku 92. stavku 1. važećeg Zakona, kojim je propisano trajanje prava na temelju obavljanja dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika, propisuje da se riječ: „izbora“ zamjenjuje riječima „stupanja na dužnost“, tako da općinskom načelniku, gradonačelniku, županu i njihovim zamjenicima prava na temelju obavljanja dužnosti prestaju danom stupanja na dužnost novog općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika, a ne danom izbora kao do sada.

Također, u važećem stavku 2. kojim je propisano obavljanje poslova općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana od dana raspisivanja izbora, propisuje se da se riječi: „dana izbora“ zamjenjuju riječima: „dana stupanja na dužnost“, tako da općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan od dana raspisivanja izbora za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana pa do dana stupanja na dužnost novoga općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana može obavljati samo poslove koji su neophodni za redovito i nesmetano funkcioniranje jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, a ne do dana izbora kao do sada.

Uz članak 54.

Ovim se člankom propisuje da postupke pokrenute nakon stupanja na snagu Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 33/01) glede preuzimanja nekretnina, pokretnina, financijskih sredstava te prava i obveza bivših općina prema odredbama Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi („Narodne novine“, broj. 90/92), kao i kasnije pokrenute postupke, a koji nisu dovršeni, nastavlja voditi povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske.

Uz članak 55.

Ovim se člankom propisuje da će se postupak imenovanja pročelnika upravnih tijela prema odredbi članka 21. ovoga Zakona provesti u roku od 6 mjeseci od stupanja na dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana izabranog na redovnim izborima 2013. godine.

Uz članak 56.

Ovim se člankom propisuje da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne uskladiti svoje statute i druge opće akte s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od njegovog stupanja na snagu.

Uz članak 57.

Ovim se člankom ovlašćuje Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj)

Uz članak 58.

Ovim se člankom propisuje objava i stupanje na snagu Zakona tako da će se Zakon objaviti u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 01. siječnja 2013. godine, osim članaka 17., 18., 21., 22., 45., 47., 48., 51., 52. i 53., koji stupaju na snagu na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju prvih sljedećih općih i redovitih izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te općinskih načelnika, gradonačelnika i župana.

Primjena navedenih odredbi odgađa se u svim pitanjima koja se odnose na prava, obveze, način rada i međusobne odnose tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a vezana su uz tekući mandat, kako se ne bi mijenjali odnosi unutar tekućeg mandata.

Također, odgađa se primjena članka 14. ovoga Zakona, kojim se mijenja članak 40.a važećeg Zakona, a kojim su propisani slučajevi prestanka mandata po sili zakona općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika, do stupanja na snagu novoga zakona kojim će se urediti izbor općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana. Ovo je potrebno iz razloga izbjegavanja eventualne pravne praznine u pogledu regulacije prestanka mandata po sili zakona, a s obzirom da će predmetni institut biti uređen novim izbornim zakonom.

TEKST ODREDAVA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU**ZAKON
O LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI**
(“Narodne novine”, broj 33/01, 60/01- Vjerodostojno tumačenje članka 31. stavka 1., članka 46. stavka 1. i 2., članka 53. stavka 4. i članka 90. stavka 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09 i 150/11)**Članak 10.**

Jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave može imati grb i zastavu. Grb i zastava jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđuju se statutom ili statutarnom odlukom uz prethodno odobrenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Grb mora biti heraldički ispravan i opisan po pravilima heraldike. Grb se sastoji isključivo od štita i sadržaja unutar njega.

Jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave u pravilu preuzima svoj povijesni grb i zastavu.

Čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu donijet će pravilnik o utvrđivanju grba i zastave, vođenju očevidnika o izdanim odobrenjima iz stavka 1. ovoga članka, kao i o drugim pitanjima od značenja za izradu i uporabu grba i zastave jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu uskratit će odobrenje iz stavka 1. ovoga članka ako se grb jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave nedovoljno razlikuje od grba i zastave druge jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave.

Jedan primjerak odobrenog grba i zastave čuva se u Hrvatskom državnom arhivu.

Na temelju mjerila koja općim aktom utvrdi predstavničko tijelo, općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan može odobriti uporabu grba i zastave pravnim osobama radi promicanja interesa općine, grada ili županije.

Članak 24.

Građani mogu neposredno sudjelovati u odlučivanju o lokalnim poslovima putem referenduma i mjesnog zbora građana, u skladu sa zakonom i statutom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Referendum se može raspisati radi odlučivanja o prijedlogu o promjeni statuta, o prijedlogu općeg akta ili drugog pitanja iz djelokruga predstavničkog tijela kao i o drugim pitanjima određenim zakonom i statutom.

Referendum, na temelju odredaba zakona i statuta, raspisuje predstavničko tijelo na prijedlog jedne trećine njegovih članova, na prijedlog općinskog načelnika, gradonačelnika ili župana u općini i gradu i na prijedlog polovine mjesnih odbora na području općine, odnosno grada i na prijedlog 20% birača upisanih u birački popis općine ili grada.

Pravo glasovanja na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području

općine, grada, odnosno županije i upisani su u popis birača.

Odluka donesena na referendumu obvezatna je za predstavničko tijelo.

Na postupak provođenja referenduma kao i na odluke donijete referendumom primjenjuju se odredbe članka 79. do 82. ovoga Zakona.

Općinsko, odnosno gradsko vijeće može tražiti mišljenje od mjesnih zborova građana o prijedlogu općeg akta ili drugog pitanja iz djelokruga općine, odnosno grada, kao i o drugim pitanjima određenim zakonom ili statutom.

Članak 28.

Broj članova predstavničkog tijela mora biti neparan, a određuje se statutom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave i to tako da predstavničko tijelo:

- općine koja ima do 3.000 stanovnika, ima od sedam do trinaest članova,
- općine koja ima od 3.001 do 10.000 stanovnika, ima od devet do petnaest članova,
- općine i grada koji ima od 10.001 do 30.000 stanovnika, ima od trinaest do devetnaest članova,
- grada koji ima više od 30.000 stanovnika, ima od devetnaest do tridesetpet članova,
- Grada Zagreba ima pedesetjednog člana,
- županije ima od tridesetjednog do pedesetjednog člana.

U slučaju da se osnuje grad u skladu s odredbom članka 5. stavka 2. ovoga Zakona na broj članova njegova predstavničkog tijela primjenjuju se odredbe stavka 1. ovoga članka koje se odnose na općine do 3.000 odnosno 10.000 stanovnika.

Članak 30.

Članovi predstavničkog tijela nemaju obvezujući mandat i nisu opozivi.

Članu predstavničkog tijela koji za vrijeme trajanja mandata prihvati obnašanje dužnosti koja se prema odredbama posebnog zakona smatra nespojivom, za vrijeme obnašanja nespojive dužnosti mandat miruje, a za to vrijeme zamjenjuje ga zamjenik u skladu s odredbama posebnog zakona. Nastavljanje obnašanja dužnosti člana predstavničkog tijela na temelju prestanka mirovanja mandata može se tražiti jedanput u tijeku trajanja mandata.

Članak 31.

Član predstavničkog tijela dužnost obavlja počasnno i za to ne prima plaću.

Član predstavničkog tijela ima pravo na naknadu troškova u skladu s odlukom predstavničkog tijela.

Ostala prava i dužnosti članova predstavničkog tijela utvrđuju se zakonom, statutom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave i poslovnikom predstavničkog tijela.

Članak 34.

Predstavničko tijelo ima predsjednika i do dva potpredsjednika, koji se biraju većinom glasova svih članova predstavničkog tijela.

Predsjednik predstavničkog tijela saziva sjednice predstavničkog tijela, predsjedava sjednicama i predstavlja ovo tijelo.

Predsjednik predstavničkog tijela saziva sjednice predstavničkog tijela po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca.

Predsjednik je dužan sazvati sjednicu predstavničkog tijela na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova predstavničkog tijela u roku od 15 dana od primitka zahtjeva.

Ukoliko predsjednik predstavničkog tijela ne sazove sjednicu u roku iz stavka 4. ovoga članka, sjednicu će sazvati općinski načelnik, gradonačelnik ili župan u roku od 15 dana.

Nakon proteka rokova iz stavka 5. ovoga članka sjednicu može sazvati, na zahtjev jedne trećine članova predstavničkog tijela, čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Ostala prava i dužnosti predsjednika i potpredsjednika predstavničkog tijela utvrđuju se poslovnikom predstavničkog tijela.

Članak 35.

Predstavničko tijelo:

1. donosi statut jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave,
2. donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave,
3. osniva i bira članove radnih tijela vijeća, odnosno skupštine te imenuje i razrješuje druge osobe određene zakonom, drugim propisom ili statutom,
4. uređuje ustrojstvo i djelokrug upravnih tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave,
5. osniva javne ustanove i druge pravne osobe za obavljanje gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od interesa za jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave,
6. obavlja i druge poslove koji su zakonom ili drugim propisom stavljeni u djelokrug predstavničkog tijela.

Članak 35.a

Članovi predstavničkog tijela mogu općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu postavljati pitanja o njegovu radu.

Pitanja mogu biti postavljena usmeno na sjednicama predstavničko tijela ili u pisanom obliku posredstvom predsjednika predstavničkog tijela sukladno odredbama poslovnika predstavničkog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Članak 37.

Sjednice predstavničkih tijela su javne. Nazočnost javnosti može se isključiti samo iznimno, u slučajevima predviđenim posebnim zakonima i općim aktom jedinice.

Sjednicama predstavničkog tijela prisustvuje općinski načelnik, gradonačelnik odnosno župan.

Na sjednicama predstavničkog tijela glasuje se javno, ako predstavničko tijelo ne odluči da se, u skladu s poslovnikom ili drugim općim aktom, o nekom pitanju glasuje tajno.

Sjednice predstavničkog tijela mogu se sazivati i elektroničkim putem te se održavati putem videoveze (videokonferencija).

Poslovnikom o radu predstavničkog tijela uredit će se osiguranje praćenja rasprave i sudjelovanje u radu i odlučivanju.

2. IZVRŠNA TIJELA

Članak 39.

Izvršno tijelo jedinice lokalne i jedinice područne (regionalne) samouprave u općini je općinski načelnik, u gradu gradonačelnik i u županiji župan.

Članak 40.

Općinski načelnik i zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnik i zamjenik gradonačelnika, župan i zamjenika župana biraju se na neposrednim izborima sukladno posebnom zakonu.

Članak 40.a

Općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu i njihovom zamjeniku mandat prestaje po sili zakona:

- danom podnošenja ostavke,
- danom pravomoćnosti sudske odluke o oduzimanju poslovne sposobnosti,
- danom pravomoćnosti sudske presude kojom je osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju dužem od jednog mjeseca,
- danom pravomoćnosti sudske presude kojom je osuđen radi počinjenja kaznenog djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina, Republike Hrvatske i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom,
- danom odjave prebivališta s područja jedinice,
- danom prestanka hrvatskog državljanstva,
- smrću.

Predstavničko tijelo će u roku od 8 dana obavijestiti Vladu Republike Hrvatske o prestanku mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana radi raspisivanja prijevremenih izbora za novoga općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

Ako je prestanak mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba nastupio zbog izbora ili imenovanja na nespojivu dužnost, a nakon najmanje dvije godine mandata u toj jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave i Gradu Zagrebu neće se raspisati i održati prijevremeni izbori za izbor općinskog načelnika,

gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba, dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba do kraja mandata obnašat će njihov zamjenik kojeg odredi osoba čiji mandat prestaje.

Ako prestane mandat zamjeniku općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana neće se raspisivati prijevremeni izbori.

Članak 40.b

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan i njihov zamjenik mogu se razriješiti.

Predstavničko tijelo može raspisati referendum o razrješenju općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika u slučaju:

- kada krše ili ne izvršavaju odluke predstavničkog tijela,
- kada svojim radom prouzroče jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave znatnu materijalnu štetu.

Pod pojmom znatne materijalne štete iz stavka 2. ovoga članka smatra se šteta u iznosu od 1% od proračuna te jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u tekućoj godini, a ako 1% od proračuna iznosi preko 500.000 (petsto tisuća) kuna pod znatnom materijalnom štetom smatra se šteta u iznosu od 500.000 kuna.

Na referendum iz stavka 2. ovoga članka shodno se primjenjuju odredbe Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prijedlog za raspisivanje referenduma o razrješenju općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika može podnijeti najmanje jedan trećina članova predstavničkog tijela.

Odluka o raspisivanju referenduma o razrješenju općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika donosi se većinom glasova svih članova predstavničkog tijela.

Ako na referendumu o pitanju iz stavka 1. ovoga članka bude donesena odluka o razrješenju općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika, mandat im prestaje danom objave rezultata referenduma, a Vlada Republike Hrvatske imenovati će povjerenika Vlade Republike Hrvatske za obavljanje poslova iz nadležnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

Predstavničko tijelo ne smije raspisati referendum o razrješenju općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika prije proteka roka od 6 mjeseci od početka mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika.

Referendum iz stavka 2. ovoga članka ne smije se raspisati prije proteka roka od 12 mjeseci od ranije održanog referenduma o istom pitanju.

Članak 40.c

Birači upisani u popis birača općine, grada, odnosno županije imaju pravo predstavničkom tijelu predložiti raspisivanje referenduma o pitanju razrješenja općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika.

Odluku o raspisivanju referenduma predstavničko tijelo mora donijeti u roku od 30 dana od prijema prijedloga.

Referendum iz stavka 1. ovoga članka ne smije se raspisati prije protoka roka od 12 mjeseci od ranije održanog referenduma o istom pitanju.

Na referendum iz stavka 1. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 41.

U jedinicama lokalne samouprave koje imaju do 10.000 stanovnika općinski načelnik, odnosno gradonačelnik ima jednog zamjenika koji se bira na općim i izravnim izborima sukladno posebnom zakonu.

U jedinicama lokalne samouprave koje imaju više od 10.000 stanovnika, u gradovima sjedištima županija, odnosno županijama općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan imaju dva zamjenika koji se biraju na općim i izravnim izborima sukladno posebnom zakonu.

U jedinicama lokalne samouprave u kojima pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo na razmjernu zastupljenost u predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave ili ako je zastupljenost u predstavničkom tijelu propisana statutom te jedinice lokalne samouprave, te u jedinicama područne (regionalne) samouprave gdje je statutom propisano da zamjenik župana mora biti iz reda pripadnika nacionalne manjine, jedan zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana mora biti iz redova nacionalnih manjina, a što se mora urediti statutom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U jedinicama lokalne samouprave u kojima pripadnici nacionalnih manjina čine većinu stanovništva, a pripadnici hrvatskog naroda imaju pravo na razmjernu zastupljenost, jedan zamjenik općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika mora biti iz redova pripadnika hrvatskog naroda, a što se mora urediti statutom jedinice lokalne samouprave.

U jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave iz stavka 3. i 4. ovoga članka u kojima pripadnici nacionalnih manjina, odnosno pripadnici hrvatskog naroda imaju pravo na zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, ako na izborima ne bude ostvareno to pravo raspisat će se dopunski izbori za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, osim ako je općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan iz reda pripadnika nacionalne manjine.

Na dopunskim izborima kada se bira zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz redova pripadnika nacionalnih manjina pravo glasa imaju samo pripadnici nacionalne manjine koja ostvaruje pravo na zastupljenost, odnosno kada se bira zamjenik općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika iz redova hrvatskog naroda pravo glasa imaju samo pripadnici hrvatskog naroda. Na dopunske izbore primjenjuju se odredbe Zakona o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba koje nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Na dopunskim izborima za pravovaljanost kandidature potrebno je sakupiti u općinama do 1000 stanovnika 50 potpisa, a u preostalim općinama, gradovima i županijama 100 potpisa pripadnika nacionalnih manjina ako se dopunski izbori provode radi osiguravanja prava na zamjenika iz redova pripadnika nacionalnih manjina, odnosno pripadnika hrvatskog naroda ako se dopunski izbori provode radi osiguravanja prava na zamjenika iz redova pripadnika hrvatskog naroda.

U jedinicama lokalne samouprave iz stavka 1. ovoga članka u kojima budu provedeni dopunski izbori iz stavka 5. ovoga članka općinski načelnik, odnosno gradonačelnik imat će

dva zamjenika.

U jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave iz stavka 2. ovoga članka u kojima budu provedeni dopunski izbori iz stavka 5. ovoga članka općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan imat će tri zamjenika.

Članak 42.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan zastupa općinu, grad, odnosno županiju.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan odgovoran je središnjim tijelima državne uprave za obavljanje poslova državne uprave prenijetih u djelokrug tijela općine, grada, odnosno županije.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan, u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga općine, grada, odnosno županije ima pravo obustaviti od primjene opći akt predstavničkog tijela ako ocijeni da je tim aktom povrijeđen zakon ili drugi propis te zatražiti od predstavničkog tijela da u roku od petnaest dana otkloni uočene nedostatke. Ako predstavničko tijelo to ne učini, općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan dužan je u roku od osam dana o tome obavijestiti predstojnika ureda državne uprave u županiji te čelnika središnjeg tijela državne uprave ovlaštenog za nadzor nad zakonitošću rada tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan obavlja poslove utvrđene statutom općine, grada, odnosno županije u skladu sa zakonom.

Članak 44.

Izvršne poslove obavlja u općini općinski načelnik, u gradu gradonačelnik i u županiji župan.

Članak 48.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan:

1. priprema prijedloge općih akata,
2. izvršava ili osigurava izvršavanje općih akata predstavničkog tijela,
3. usmjerava djelovanje upravnih tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u obavljanju poslova iz njihovoga samoupravnog djelokruga te nadzire njihov rad,
4. upravlja nekretninama i pokretninama u vlasništvu jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave kao i njezinim prihodima i rashodima, u skladu sa zakonom i statutom,
5. odlučuje o stjecanju i otuđivanju pokretnina i nekretnina jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave čija pojedinačna vrijednost ne prelazi 0,5% iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučuje o stjecanju i otuđivanju pokretnina i nekretnina, a najviše do 1.000 000 (jedan milijun) kuna, te ako je stjecanje i otuđivanje nekretnina i pokretnina planirano u proračunu, a stjecanje i otuđivanje pokretnina i nekretnina provedeno u skladu sa zakonskim propisima
6. obavlja i druge poslove utvrđene statutom.

U slučaju iz stavka 1. točke 5. ovog članka odluku o stjecanju i otuđenju pokretnina i nekretnina čija ukupna vrijednost prelazi 0,5%, odnosno čija je pojedinačna vrijednost veća od 1.000 000 (jedan milijun) kuna od iznosa prihoda iz točke 5. stavka 1. ovog članka, donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave

Članak 53.a

Upravnim tijelima upravljaju pročelnici koje na temelju javnog natječaja imenuje općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan može razriješiti pročelnike iz stavka 1. ovoga članka:

1. ako pročelnik sam zatraži razrješenje,
2. ako nastanu takvi razlozi koji po posebnim propisima kojima se uređuju radni odnosi dovode do prestanka radnog odnosa,
3. ako pročelnik ne postupi po propisima ili općim aktima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ili neosnovano ne izvršava odluke tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ili postupi protivno njima,
4. ako pročelnik svojim nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroči jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave veću štetu, ili ako zanemaruje ili nesavjesno obavlja svoje dužnosti koje mogu štetiti interesima službe u obavljanju poslova jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Pročelnik koji bude razriješen sukladno stavku 2. ovoga članka rasporedit će se na drugo slobodno radno mjesto u jedno od upravnih tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, za koje ispunjava stručne uvjete.

Na prava, obveze i odgovornosti kao i druga pitanja u svezi s radom pročelnika koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje radni odnos službenika i namještenika u tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 54.

Dvije ili više jedinica lokalne samouprave, osobito one koje su prostorno povezane u jedinstvenu cjelinu (općine i gradovi na otoku i sl.), mogu obavljanje pojedinih poslova iz svoga samoupravnog djelokruga organizirati zajednički.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga na način iz stavka 1. ovoga članka jedinice lokalne samouprave mogu osnovati zajedničko tijelo, zajednički upravni odjel ili službu, zajedničko trgovačko društvo ili mogu zajednički organizirati njihovo obavljanje u skladu s posebnim zakonima.

Međusobni odnosi jedinica lokalne samouprave u zajedničkom organiziranju obavljanja poslova iz samoupravnog djelokruga uređuju se posebnim sporazumom u skladu sa zakonom i njihovim statutima i općim aktima.

Članak 56.a

Pripadnicima nacionalnih manjina koji sukladno odredbama članka 20. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, (»Narodne novine«, br. 155/02.) imaju pravo na razmjernu zastupljenost u predstavničkim tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, imaju pravo na zastupljenost u izvršnim i upravnim tijelima tih jedinica.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave planom prijama u službu utvrđuju popunjenost upravnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i planira zapošljavanje potrebnog broja pripadnika nacionalnih manjina radi ostvarivanja zastupljenosti sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina iz stavka 1. ovoga članka.

Kada pripadnici nacionalnih manjina iz stavka 1. ovoga članka podnose prijavu na natječaj za prijam u službu, imaju se pravo pozvati na ostvarivanje prava koja im pripadaju sukladno odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz stavka 1. ovoga članka dužne su politiku upošljavanja novih službenika, odnosno službenika koji se primaju na upražnjena radna mjesta provoditi na način koji će osigurati poštivanje prava pripadnicima nacionalnih manjina, sukladno odredbi članka 22. stavka 4. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Članak 56.c

Vlada Republike Hrvatske osnovat će ustanovu za razvoj lokalne i područne (regionalne) samouprave, radi provedbe trajnog osposobljavanja lokalnih dužnosnika i službenika, u suradnji s nacionalnim savezom jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 59.

Statutom općine, odnosno grada, u skladu sa zakonom, uredit će se postupak davanja inicijative i podnošenja prijedloga za osnivanje mjesnog odbora, djelokrug i ovlasti tijela mjesnog odbora, utvrđivanje programa rada mjesnog odbora, osnove pravila mjesnog odbora, način financiranja njihove djelatnosti, obavljanje administrativnih i drugih poslova za njihove potrebe te druga pitanja od važnosti za ostvarivanje njihovih prava i obveza utvrđenih zakonom, statutom i drugim općim aktom predstavničkog tijela.

Članak 61.

Tijela mjesnog odbora su vijeće mjesnog odbora i predsjednik vijeća mjesnog odbora.

Vijeće mjesnog odbora biraju građani s područja mjesnog odbora koji imaju biračko pravo. Članovi vijeća biraju se neposredno tajnim glasovanjem, a na postupak izbora shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave.

Mandat članova vijeća mjesnog odbora traje četiri godine.

Vijeće mjesnog odbora donosi program rada mjesnog odbora, pravila mjesnog odbora, poslovnik o svom radu u skladu sa statutom, financijski plan i godišnji obračun te obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Članak 62.

Vijeće mjesnog odbora iz svoga sastava tajnim glasovanjem bira predsjednika vijeća na vrijeme od četiri godine.

Predsjednik vijeća mjesnog odbora, u skladu sa statutom, predstavlja mjesni odbor i za

svoj rad odgovara vijeću mjesnog odbora.

Za obavljanje poslova iz članka 60. ovoga Zakona predsjednik vijeća mjesnog odbora odgovara općinskom načelniku, odnosno gradonačelniku.

Članak 69.

Godišnji proračun jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave dostavlja se Ministarstvu financija u roku od 15 dana od dana njegova donošenja.

Članak 70.

Ukoliko se godišnji proračun za narednu računsku godinu ne može donijeti prije početka godine za koju se donosi, vodi se privremeno financiranje i to najduže za razdoblje od 3 mjeseca.

Odluku o privremenom financiranju donosi predstavničko tijelo u skladu sa zakonom.

Članak 74.

Općinski načelnik, gradonačelnik i župan osiguravaju izvršavanje općih akata predstavničkog tijela na način i u postupku propisanom statutom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave te obavlja nadzor nad zakonitošću rada upravnih tijela koja obavljaju poslove iz samopravnog djelokruga jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Članak 76.

Upravna tijela jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave u izvršavanju općih akata predstavničkog tijela donose pojedinačne akte kojima rješavaju o pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u izvršavanju općih akata predstavničkog tijela kad je to određeno zakonom, pojedinačne akte kojima se rješava o pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba donose tijela državne uprave.

Protiv pojedinačnih akata iz stavka 1. ovoga članka koje donose općinska i gradska upravna tijela, može se izjaviti žalba nadležnom upravnom tijelu županije, a protiv pojedinačnih akata koja u prvom stupnju donose upravna tijela županije i velikih gradova, može se izjaviti žalba nadležnom ministarstvu, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Na donošenje akata iz ovoga članka shodno se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako posebnim zakonom nije propisan postupak pred tijelima jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave.

U skladu s odredbama Zakona o upravnim sporovima protiv konačnih pojedinačnih akata iz stavka 1. ovoga članka može se pokrenuti upravni spor.

Odredbe ovoga članka odnose se i na pojedinačne akte koje donose pravne osobe kojima su odlukom predstavničkog tijela, u skladu sa zakonom, povjerene javne ovlasti.

Članak 77.

Pojedinačni akt kojim se rješava o obvezi razreza lokalnih poreza, doprinosa i naknada, odnosno poreza, doprinosa i naknada koji su prihod jedinica područne (regionalne) samouprave donosi se po skraćenom upravnom postupku.

Skraćeni upravni postupak provodi se i kod pojedinačnih akata kojima se rješava o pravima, obvezama i interesima fizičkih i pravnih osoba od strane pravnih osoba kojima je jedinica lokalne samouprave odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave osnivač.

Članak 77.a

Protiv pojedinačnih akata predstavničkog tijela i općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana kojima se rješava o pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano, ne može se izjaviti žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Članak 78.

Država radi zaštite ustavnosti i zakonitosti kao i zaštite prava građana obavlja nadzor nad zakonitošću rada i akata tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Nadzor nad zakonitošću rada i akata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave provodi se na način i u postupku utvrđenim zakonom kojim je uređen sustav državne uprave.

1. NADZOR ZAKONITOSTI OPĆIH AKATA

Članak 79.

Nadzor zakonitosti općih akata koje u samoupravnom djelokrugu donose predstavnička tijela općina, gradova i županija obavljaju uredi državne uprave u županijama i nadležna središnja tijela državne uprave, svako u svojem djelokrugu, sukladno posebnom zakonu.

Općinski načelnik, gradonačelnik i župan dužni su dostaviti statut, poslovnik, proračun ili drugi opći akt (u daljnjem tekstu: opći akt) predstojniku ureda državne uprave u županiji (u daljnjem tekstu: predstojnik) zajedno sa izvatkom iz zapisnika koji se odnosi na postupak donošenja općeg akta propisan statutom i poslovnikom, u roku od 15 dana od dana donošenja općeg akta.

Članak 80.

Kada predstojnik ocijeni da je opći akt u suprotnosti s Ustavom i zakonom ovlašten je i dužan, u roku od 15 dana od dana njegove dostave, donijeti odluku o obustavi od primjene općeg akta, koja mora biti obrazložena.

Odluka o obustavi općeg akta dostavlja se bez odgode predsjedniku predstavničkog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, općinskom načelniku, gradonačelniku ili županu, središnjem tijelu državne uprave u čijem je djelokrugu obustavljeni opći akt te središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 80.a

Odluku o obustavi općeg akta od primjene mogu donijeti neposredno i središnja tijela državne uprave u okviru svoga djelokruga utvrđenog posebnim zakonom.

Odluka o obustavi od primjene koju je neposredno donijelo središnje tijelo državne uprave dostavlja se bez odgode predsjedniku predstavničkog tijela koje je donijelo obustavljeni opći akt, općinskom načelniku, gradonačelniku ili županu, predstojniku i središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave ukoliko ono nije neposredno donijelo odluku o obustavi.

Članak 81.

Kada nadležno središnje tijelo državne uprave zaprimi odluku predstojnika o obustavi općeg akta ocijenit će osnovanost odluke u roku od 15 dana od dana njezina prijama.

Ukoliko središnje tijelo državne uprave odluku o obustavi ocijeni neosnovanom, ukinut će odluku predstojnika.

Odluka središnjeg tijela državne uprave o ukidanju odluke predstojnika dostavlja se bez odgode predsjedniku predstavničkog tijela koje je donijelo obustavljeni opći akt, općinskom načelniku, gradonačelniku ili županu, predstojniku i središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave ukoliko ono nije neposredno donijelo odluku kojom se ukida odluka predstojnika.

Članak 82.

Ukoliko središnje tijelo državne uprave obustavi od primjene opći akt, odnosno odluku predstojnika ocijeni osnovanom, predložit će bez odgode Vladi Republike Hrvatske da u roku od 30 dana od dana primitka prijedloga pokrene postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske.

Odluka središnjeg tijela državne uprave kojom je odluka predstojnika ocijenjena osnovanom te prijedlog Vladi Republike Hrvatske za pokretanjem postupka ocjene ustavnosti i zakonitosti pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske dostavljaju se bez odgode predsjedniku predstavničkog tijela koje je donijelo obustavljeni opći akt, općinskom načelniku, gradonačelniku ili županu, predstojniku i središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave ukoliko ono nije neposredno postupalo.

Članak 82.a

Vlada Republike Hrvatske pokrenut će postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti općeg akta pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana primitka prijedloga za pokretanjem postupka.

Ukoliko Vlada Republike Hrvatske ne pokrene postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana primitka prijedloga za pokretanje postupka, prestaje obustava od primjene općeg akta.

Članak 84.

Na prijedlog središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu Vlada Republike Hrvatske raspustit će predstavničko tijelo:

1. ako donese odluku ili drugi akt kojim ugrožava suverenitet i teritorijalnu cjelovitost Republike Hrvatske,
2. ako predstavničko tijelo novoustrojene jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ne donese statut u roku od 60 dana od dana konstituiranja,
3. ako učestalo donosi opće akte suprotne Ustavu, zakonu ili drugom propisu ili zbog učestalih, težih povreda zakona i drugih propisa,
4. ako iz bilo kojih razloga trajno ostane bez minimalnog broja članova potrebnih za rad i donošenje odluka,
5. ako ne može donositi odluke iz svog djelokruga dulje od 3 mjeseca,
6. ako u zakonom određenom roku ne donese proračun, odnosno ako ne donese odluku o privremenom financiranju,
7. ako u zakonom određenom roku ne donese prostorni plan.

Članak 85.

Rješenje Vlade Republike Hrvatske o raspuštanju predstavničkog tijela je konačno i stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Protiv rješenja Vlade Republike Hrvatske o raspuštanju predsjednik raspuštenoga predstavničkog tijela može podnijeti tužbu Upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od 8 dana od objave rješenja.

Upravni sud Republike Hrvatske odlučit će o tužbi u roku od 15 dana od primitka te presudu bez odgađanja dostaviti Vladi Republike Hrvatske i predsjedniku raspuštenoga predstavničkog tijela.

Presuda Upravnog suda objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Ukoliko je predsjednik raspuštenoga predstavničkog tijela protiv rješenja Vlade Republike Hrvatske o raspuštanju podnio tužbu Upravnom sudu Republike Hrvatske, a tužba je odbačena ili odbijena, Vlada će raspisati prijevremene izbore za predstavničko tijelo u roku od 60 dana od dana objave odluke Upravnog suda Republike Hrvatske u »Narodnim novinama«.

Članak 86.

Vlada Republike Hrvatske imenovat će povjerenika Vlade u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave:

1. kada raspusti njezino predstavničko tijelo,
2. kada se u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ne održe, u skladu sa zakonom, izbori za novo predstavničko tijelo,
3. kada se ni u roku od 90 dana od dana objave službenih rezultata izbora ne konstituiraju predstavničko tijelo,
4. u slučaju propisanim člankom 40.b stavak 7. ovog Zakona.

Povjerenik je dužan osigurati ostvarivanje prava i obveza građana i pravnih osoba u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave do uspostave njezinih tijela.

Rješenje o imenovanju povjerenika stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Članak 88.

Povjerenik može donositi ili mijenjati opće akte jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave samo ako je to potrebno radi provedbe zakona ili drugog propisa ili usklađivanja sa zakonom ili drugim propisom.

Povjerenik ne može donositi ili mijenjati proračun jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave i ne može raspolagati njezinom imovinom, osim ako je to nužno radi izvršenja ranije preuzetih obveza ili dovršenja ranije započetih poslova.

Ako u jedinici lokalne samouprave nije donijet proračun kao i u slučaju kada je donijeta odluka o privremenom financiranju, financiranje se vrši na temelju proračuna prethodne godine, a najkasnije do proteka roka od 90 dana od dana konstituiranja novoizabranoga predstavničkog tijela.

Članak 89.

Danom konstituiranja predstavničkog tijela prestaje ovlast povjerenika za obavljanje poslova iz djelokruga predstavničkog tijela.

Danom izbora općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana prestaje dužnost povjerenika u cijelosti.

Članak 90.

U jedinicama lokalne samouprave koje imaju do 10.000 stanovnika općinski načelnik, gradonačelnik i njihov zamjenik odlučit će hoće li dužnosti na koje su izabrani obavljati profesionalno.

U jedinicama lokalne samouprave koje imaju više od 10.000 stanovnika, velikim gradovima, gradovima sjedištima županija, odnosno županijama općinski načelnik, gradonačelnik i župan dužnost obavljaju profesionalno, a njihovi zamjenici odlučit će hoće li dužnosti na koje su izabrani obavljati profesionalno.

Osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka dužne su u roku od 8 dana od dana stupanja na dužnost dostaviti pisanu obavijest nadležnoj službi u općini, gradu, odnosno županiji o tome hoće li dužnost na koju su izabrane obavljati profesionalno.

Za vrijeme profesionalnog obavljanja dužnosti na koju su izabrane osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka ostvaruju pravo na plaću, odnosno naknadu plaće, kao i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava im se u staž osiguranja.

Osnovna mjerila za određivanje plaće, odnosno naknade plaće osoba iz stavka 1. i 2. ovoga članka određuju se posebnim zakonom.

Osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka ostvaruju prava na naknadu plaće i staž osiguranja za vrijeme od 180 dana po prestanku profesionalnog obavljanja dužnosti i to u visini prosječne plaće koja im je isplaćivana za vrijeme 12 mjeseci koji su prethodili donošenju odluke o

prestanku dužnosti.

Naknada iz stavka 6. ovoga članka isplaćuje se na teret proračuna općine, grada, odnosno županije.

Prije isteka roka iz stavka 6. ovoga članka ostvarivanje prava prestaje na vlastiti zahtjev, zapošljavanjem, umirovljenjem ili izborom na drugu dužnost koju obavlja profesionalno.

Članak 92.

Općinskom načelniku, gradonačelniku, županu i njihovim zamjenicima prava na temelju obavljanja dužnosti prestaju danom izbora novoga općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i njihovog zamjenika.

Općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan od dana raspisivanja izbora za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana pa do dana izbora novoga općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana može obavljati samo poslove koji su neophodni za redovito i nesmetano funkcioniranje jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave uređene ovim i drugim zakonima.